

A hagyomány az erőssége

Az idén újra a régi, megszokott májusi időpontban rendezik az Alföldi Állattenyésztési és Mezőgazda Napokat, hangzott el az április 11-én tartott sajtótájékoztatón. Az eseményen adták át a két termékdíjpályázat nyerteseinek, résztvevőinek az okleveleket, a termékdíjakat és a nagydíjakat.

A szakma esemény iránti elismerését jelzi, hogy tavaly, a nem megszokott időpontban is meg tudtuk tartani a kiállítást, mondta Antal Gábor, a Hód-Mezőgazda Zrt. vezérigazgatója. Az idén is több, mint 400 kiállítóval, 210 ipari és mintegy 240 állatkiállító részvételével nyílik meg a kiállítás.

„A korábbi években is meg kellett küzdenünk különböző járványokkal, hol a madárinfluenza, hol a kérődzők szivacsos agyvelőbántalma (BSE), majd a Magyarországot végül szerencsésen elkerülő kéknyelv-betegség miatt kellett korlátozásokat bevezetni. Aztán jött a sertéspestis, sőt, még az izlandi vulkánkitörés is hatással volt a rendezésre, ám egyik sem ért föl a Covid által okozta pandémiával, ami miatt 2020-ban el is maradt a kiállítás” – tette hozzá Fekete Balázs, a kiállítás igazgatója.

A 29. kiállítást, ahogy eddig, most is a Magyar Állattenyésztők Szövetségével együtt rendezik. A programmal kapcsolatban arról számolt be, hogy nincs sok újdonság, de, mint mondta „ez a mi erősségünk, ez a mi hagyományunk”, hogy úgy folytatják, ahogy 29 évvel ezelőtt kitalálták. Ennek pedig a szakmaiság az alapja. Ahogy eddig, az idén is csak szakmai kiállítókkal találkozhat a közönség, és a vásárba is kizárólag népi iparművészek hozzák el portékáikat.

Hagyományosan az idén is külföldi bírót kértek fel az állatok értékelésére, több

A Magyar Állattenyésztésért Termékdíj Pályázat, 2022		
Pályázó	Termék/Téma	Megjegyzés
I. Takarmányozás, állategészségügy		
Bonafarm-Bábolna Takarmány Kft.	a Fenntartható takarmányozási megoldások a vágósertés-előállítás környezetterhelésének és ökológiai lábnyomának csökkentése érdekében című pályázatáért	Nagydíj
AHV Hungary Kft.	az Innovatív Állategészségügyi Megoldások című pályázatáért	I.
AgriFirm Magyarország Zrt.	a Vitafibra, az agglutinációs hatás és a gyulladáscsökkentés eszköze az antibiotikumfelhasználás csökkentése, valamint a cink-oxid mentes takarmányozás érdekében pályázatáért	I.
PRO-FEED Kft.	a Posztbiotikum etetés hatása baromfi szülőpár tartás hatékonyságának növelésére pályázatáért	II.
Alpha-Vet Kft.	a LAKTO-IMMUNO-VITAL Probiotikum + egyedülálló mannán-oligoszacharid és béta-glükán forrás SZINBIOTIKUM pályázatáért	III.
EPF Kft.	az EPF E40N LECITIN Növényi eredetű nyers lecitint tartalmazó takarmány kiegészítő nagyüzemi felhasználásának tapasztalatai pályamunkájáért	Elismerés
EPF Kft.	az EPF E40N 40% növényi olajat tartalmazó ZSÍRPOR magas nyerszsír tartalmú takarmánykiegészítő baromfiak és sertések részére pályázatáért	Elismerés
EPF Kft.	az EPF LF 46 Plusz a biztonságosan és gazdaságosan felhasználható folyékony fehérje a tejelő tehén takarmányozásában pályázatáért	Elismerés
EPF Kft.	az EPF LF SILOMAX a tejelő tehénnek pályázatáért	Elismerés
Alta Genetics Hungary Kft.	az Új eljárás a szarvasmarha vemhességvizsgálatban: IDEXX Alertys OnFarm vemhességi tesztjéért	Elismerés
H. Wilhelm Schaumann Állattakarmányozási Kft.	Egészséges juh és kecske állomány, javuló teljesítmény a Millaphos termékekkel pályázatáért	Elismerés
Agrárinformatika, tartástechnológia és élelmiszeripar		
Led Lighting Kft.	a BrightLife® Velünk új megvilágításba kerül a világ! pályázatáért	I.
Makrom Kft. ZILDA Tejfeldolgozó üzem	az Új A2-es TEJTERMÉKEK a ZILDA-tól pályázatáért	II.
ANDER-2000 Kft.	a FARMSYSTEM a 120%-ban hazai fejlesztésű villanypásztor családjáért	III.
Törökszentmiklósi Mezőgazdasági Zrt.	a „Szenttamási tej: Békebeli ízek új köntösben” termékéért	Elismerés
Alpha-Vet Kft.	az ALPHATRACKER pályázatáért	Elismerés
CONT-ECO Kerítéstechnikai Kft.	a Minőségi magyar vadháló a TORPEDO, a tudatos magyar gazda választása termékéért	Elismerés

A bíráló bizottság tagjai és a Hód-Mezőgazda Zrt. vezetői a díjátadón. Képünkön dr. Sallai László, az SZTE MGK Növénytudományi és Környezetvédelmi Intézet főiskolai docense, dr. Annaházi László, az Anipharma Kft. ügyvezetője, Wagenhoffer Zsombor, a MÁSZ ügyvezető igazgatója, az állattenyésztési pályázatokat bíráló bizottság elnöke, Fekete Balázs kiállítási igazgató, Antal Gábor, a Hód-Mezőgazda Zrt. vezérigazgatója, Gyuricza Csaba, a MATE rektora, a növénytermesztési pályázatokat bíráló bizottság elnöke, a termékdíjpályázatok fővédnöke, Sipos József, a Sumi Agro Hungary Kft. területi képviselője, a „Sipos Gazda” brand tulajdonosa és dr. Molnár Tamás Géza, az SZTE Mérnöki Kar Gépészeti Intézet docense. A bíráló bizottság tagjai munkájukért, önzetlen szakmai segítségükért szintén elismerésben részesültek, a díjkiosztón vehették át B. Kovács Emőke Kaszáló című kispasztikáját

bíró érkezik Franciaországból, Csehországból és Ausztriából, a holstein-frízeket pedig spanyol szakember bírálja majd. Különböző látványos, köztük lovas bemutatók színesítik a programot, az idén a furioso-north star lesz a kiemelt fajta, Szlovákiából és Csehországból is érkeznek tenyészállatok. Természetesen az idén is lesz díjugrató és fogathajtó verseny, és újdonságként felvették a programba a lovaspótlót is.

Az eseményen hirdették ki a termékdíj-pályázatok nyerteseit. A pályázatok fővédnöke, Gyuricza Csaba, a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem rektora, egyben a Termékdíj a Magyar Növénytermesztésért pályázat 2022 bíráló bizottságának elnöke a pályamunkákban megmutató innovációs készséget és képességet emelte ki, ami a magyar mezőgazdasági vállalkozások esetében tetten érhető. Különösen nagy jelentőségűnek értékelte, hogy az újítások nem elszigetelten, hanem egy-egy adott technológiai rendszerbe illesztve jelentek meg. Ezt azért tartotta fontosnak megjegyezni, mert szerinte az európai agrárpolitika egyik legnagyobb problémája, hogy nem rendszerben kezeli a támogatásokat, mindig csak egy-egy elemre, most például a műtrágya- és a növényvédőszer-csökkentésre fókuszál, és ezzel nem mindig a helyes irányba tereli a termelőket. „A benyújtott pályázatok esetében azonban megfigyelhető volt a rendszerszemlélet, és szinte kivétel nélkül visszanyúltak az alapokhoz, a talajhoz, hiszen a mezőgazdaságban, különösen a növénytermesztésben – de tágabb értelemben az állattenyésztésben is – felmerülő minden kérdésre a talajban keresendő a válasz” – mondta a rektor, hozzátéve, hogy így nemcsak a versenyképesség

Az ökológiai lábnyom csökkentése

Az Állattenyésztés – takarmányozás, állategészségügy kategória nagydíját a Bonafarm Mezőgazdaság közös pályázata kapta. „A fenntartható takarmányozási megoldások a vágósertés-előállítás környezetterhelésének és ökológiai lábnyomának csökkentése érdekében” című pályamunka alapján jelentősen csökkentették a vágósertés-előállítás ökológiai lábnyomát, kevesebb nitrogént, foszfort, szójadarát használtak fel a hizálás során. Arra voltunk kíváncsiak, hogy eközben hogyan változtak a termelési paraméterek, a napi tömeggyarapodás, az összes takarmányfelhasználás és a hízók értékesítési átlagtömege.

A társaság közleménye szerint: „Napjainkra a sertések táplálóanyag-szükségletét minél pontosabban kielégíteni képes, genetikai profilra alapozott és a gyakorlatban is működő takarmányozási stratégiák felértékelődtek, a piaci környezetet is egyre inkább megköveteli az újabb és biológiailag egyre hatékonyabb takarmányozási stratégiák alkalmazását. A gazdasági környezet mellett azonban az egyre szigorodó környezetvédelmi előírások is kényszerítő erővel hatnak a nagyüzemi sertéshús-előállító üzemek táplálóanyag-felhasználásának és emissziójának racionalizálására. Célunk, hogy a gazdasági állatok termelése során a környezetbe ürített, elsősorban nitrogén- és foszfortartalmú anyagok mennyisége a lehető legkisebb legyen, hozzájárulva ezzel a termelés ökológiai lábnyomának csökkentéséhez.

A Bonafarm Mezőgazdaság sertésága, valamint a Bonafarm-Bábolna Takarmány Kft. révén a takarmányága mindezen kihívásokat szem előtt tartva, 2015 és 2020 között jelentős fejlesztéseket végzett. Ezen fejlesztések a megfelelő genetikai háttérrel rendelkező állatok termelésbe vonásán, az állategészségügyi státusz javításán és a tartástechnológia színvonalának növelésén túlmenően a takarmányozási stratégia átalakítását is magukba foglalták.

A 2015-ös és 2021-es években alkalmazott, két egymástól eltérő takarmányozási stratégia, illetve az elért természetes mutatók összehasonlításával lehetőség nyílik a biológiai és ökonomiai hatékonyság különbözőségeinek bemutatására, valamint az ágazat vágósertés-előállításának környezeti lábnyomában bekövetkezett változások elemzésére is. A sertésága hízósertés-előállítása során, a tárgyévben realizálódott természetes mutatók alapján megállapítható, hogy a két tárgyévben az összes felsorolt paraméterben jelentős eltérések voltak.

2021-ben a Bonafarm Mezőgazdaság sertésága több mint 665 ezer db hízósertést állított elő, ez csaknem 36 százalékkal több, mint 2015-ben. Ez alapján feltételezhető, hogy a hizálás során felhasznált nitrogén és foszfor mennyisége ugyanilyen mértékben nőtt. A teljesítményparaméterekben azonban számos olyan eltérés tapasztalható, amelyek ezt megcáfolják. A ráhízalt súly 2021-ben 89,6 kilogramm volt, ami 2,3 százalékos emelkedés a 6 évvel korábbi adatokhoz képest, és ez 2021-ben 119,3 kilogrammos vágási súlyt jelentett. 2015-ös adatokhoz képest az átlagos napi takarmányfelvétel 9,7 százalékkal, az átlagos napi súlygyarapodás pedig 17,1 százalékkal emelkedett, mindemellett a fajlagos takarmányértékesítés 9,1 százalékkal javult. Közel 666 ezer hízósertés átlagában 2021-ben 2,78 kg/nap átlagos napi takarmányfelvétel mellett 968 g/nap átlagos napi súlygyarapodást és 2,87 kg/kg fajlagos takarmányértékesítést tudunk megvalósítani a viszonylag nagy vágósúly mellett.

A termelési eredmények jelentős javulása mellett a korábban a hízósertésenként felhasznált 35 kilogramm extrahált szójadara 4 kilogrammra csökkent a sertésenkénti MCP felvételt pedig 400 grammról 120 grammra csökkentettük 2021-ben 2015-höz képest. A termelés hatékonyságának javításával párhuzamosan sikerült a CFP csökkentése is, ugyanis az előállított sertés élősúlyra vetített mutatója 2021-ben 53,83 kilogramm CO₂e/t-val csökkent a 2015-ös bázisévhez képest.

Összességében a saját sertéstelepeinken, illetve az integrációs partnereink által fenntartott telepek termelésében olyan saját fejlesztésű fenntartható sertéstakarmányozási technológiát valósítunk meg most már, amely kedvezőtlen ökonomiai környezetben is hatékony, ugyanakkor képes megfelelni az ökológiai elvárásoknak is a vágósertés-előállítás ökológiai lábnyomának csökkentésével.”

A díjat Bakó Gábor sertéságazati igazgató és Czompó Krisztián értékesítési igazgató (Takarmányága) vette át

29. ALFÖLDI ÁLLATTENYÉSZTÉSI ÉS MEZŐGAZDA NAPOK

→ javítását szolgálják, hanem a környezeti, gazdasági és társadalmi értelemben vett fenntarthatóságot is erősítik.

A növénytermesztési pályázatokat bíráló zsűri elnökeként arról számolt be, hogy arra 9 pályamunka érkezett, 6 a növénytermesztés – inputanyagok (vetőmag, agrokemikália), termesztéstechnológia és 3 a technika-technológia (gépek, eszközök, agrárinformatika) kategóriában.

A Termékdíj a Magyar Állattenyésztésért pályázat 2022 bíráló bizottságának elnöke, *Wagenhoffer Zsombor*, a Magyar Állattenyésztők Szövetségének ügyvezető igazgatója arról számolt be, hogy mindössze fél évvel az előző kiállítás után, az idén is nagy számú, összesen 17 pályázat érkezett a kiírásra. Nyolc cég pályázott a takarmányozási és 3 az állategészségügyi I. kategóriában. A II-es, az agrárinformatika, tartástechnológia és élelmiszeripar kategóriába összesen 6 pályázatot nyújtottak be. A sorrend kialakításánál a pályázat újdonság értékét, az innovációt, a hazai referenciákat, a tudományos vizsgálatokkal alátámasztott kísérleteket, illetve a marketingstratégiát értékelték.

Az állattenyésztési kategóriába érkezett pályázatok közül a zsűri a Bonafarm Mezőgazdaság közös pályázatának, „A fenntartható takarmányozási megoldások a vágósertés-előállítás környezetterhe-

A Magyar Növénytermesztésért Termékdíj Pályázat, 2022		
Pályázó	Termék/Téma	Megjegyzés)
I. Inputanyagok (vetőmag, agrokemikália), termesztéstechnológia		
PRO-FEED Kft.	Az élettani támogató csávázás technológiája Terra-Sorb 4 macro radicular alkalmazásával őszi búza termésbiztonságának növelésére és klímakitettségének csökkentésére pályázatáért	Nagydíj
TERRAGRO Kft.	a BIOFIL Klíma talajoltó baktérium készítményéért	I.
Alpha-Vet Kft.	a Humic ALPHA növénykondicionáló készítményéért	II.
Agrofutura Kft.	az Irányított aerob humuszkomposztálási módszer bevezetése a gazdálkodásba pályázatáért	III.
VulcanAgro Kft.	a Vulcan RapidN lombtrágya család - a nitrogén, amire számíthat! pályázatáért	Elismerés
Bio-Nat Kft.	az MV-Supary baktériumtrágyával az olajos növények védelméért, akár a legnagyobb szárazságban pályázatáért	Elismerés
II. Technika-technológia (gépek, eszközök, agrárinformatika)		
AXIÁL KFT.	a CLAAS LINER 4700 TREND négyrotoros középrendkőpő pályázatáért	I.
CONT-ECO Kerítés-technikai Kft.	a Minőségi magyar vadhaló a TORPEDO, a tudatos magyar gazda választása pályázatáért	II.
AXIÁL KFT.	a Horsch Transformer 6 VF sorközművelő kultivátor pályázatáért	Elismerés

lésének és ökológiai lábnyomának csökkentése érdekében” című pályamunkának ítélte a nagydíjat.

A benyújtott növénytermesztési pályázatok közül a Pro-Feed Kft. érdemelte ki a nagydíjat „Az élettani folyamatokat támogató csávázás technológiája Terra-Sorb 4 macro radicular alkalmazásával őszi búza termésbiztonságának növelésére és klímakitettségének csökkentésére” című innovációjával.

Antal Gábor végül bejelentette, hogy a kiállítás ideje alatt, május 5-én kreditér-

tékű szakmai konferenciát szerveznek, a KAP és az állattenyésztés szabályozási kérdéseiről. Az előadók között *Feldman Zsolt*, az Agrárminisztérium mezőgazdaságért és vidékfejlesztésért felelős államtitkára a KAP és az állattenyésztés viszonyáról, *Kapronczai István* agrárszakértő a magyar agrár- és élelmiszer-termelés kilátásairól, kihívásairól, Gyuricza Csaba, a MATE rektora pedig az oktatás- és kutatásfejlesztésről tart előadást. A konferencia és a kerekasztal-beszélgetés moderátora Wagenhoffer Zsombor lesz.

FOTÓ: CSATLÓS NORBERT

A termékdíjpályázat nyertesei a bíráló bizottságok tagjaival és a Hód-Mezőgazda Zrt. vezetőivel

Egy korábbi elgondolás is lehet innovatív

A Növénytermesztés – inputanyagok (vetőmag, agrokemikáliák), termeszéstechnológia kategóriában a nagydíjat a Pro-Feed Kft. kapta „Az élettani folyamatokat támogató csávázás technológiája Terra-Sorb 4 macro radicular alkalmazásával őszi búza terméshozzáadásának növelésére és klímakitettisének csökkentésére” című pályamunkájáért. A technológia célja, hogy a magok csírázási folyamatának célirányos támogatásával növelje a kikelt növények számát, a növények

Szabó István és Sándor Levente

fiatalkori növekedési erélyét és a potenciális kalászszaámot (az oldalhajítások számának növelésével). Ezzel a búza első két terméslemezére gyakorolható pozitív hatás, és megteremthetők a magasabb terméspotenciál alapjai. A csíranövény kevésbé lesz kitéve a környezeti hatásoknak, mert saját tartalékainak jobb hasznosításával, a gyökérzet intenzívebb, gyorsabb növekedésével hamarabb képes az energiaellátását biztosító levélzet kialakítására, amely a nagyobb biomasszatömeg létrehozását támogatja.

Az éppen az idén 25 éves cég tulajdonos ügyvezetője, Sándor Levente a jelmondatukat idézte: Be Great by Innovations – Légy nagy az innováció révén! Ehhez tartották magukat az utóbbi 15 évben, ilyen termékekkel jelentek meg a piacon és most a hódmezővásárhelyi pályázatokon is (merthogy egy második díjat is nyertek állattenyésztési pályázataikkal). „Az innováció nem feltétlenül azt jelenti, hogy egy teljesen új termékkel vagy új technológiával kell megjelenni a piacon. Egy korábbi elgondolás is lehet innovatív, ha egy megváltozott helyzet kihívásaihoz igazítjuk. Ez jelenti a manapság sokat emlegetett darwini alkalmazkodást, amikor egy problémát más aspektusból közelítünk meg” – mondta Sándor Levente, hozzátéve, hogy a konyhaművészetben sem találunk ki minden nap új ételeket, sokszor a régieket „újragondolják”. A ma már nyugdíjas ügyvezető azon szerencsés emberek közé tartozik, akik meg tudták oldani a generációváltást. „Mindkét fiam szintén agrármérnök lett. Volt idő, amikor azt mondtam, hogy sajnos, de ma már büszke vagyok rájuk, mert motiváltak, és zömében ők viszik a céget” – nyilatkozta.

Szabó István, a cég növényegészségügy-terület-fejlesztési igazgatója a nagydíjas termékről szólva elmondta, hogy az sem a szó igazi értelmében vett újdonság. Olyan, a klímakitettiséghez adaptált technológia, ami a termésbiztonságot szolgálja. Különös jelentősége van ennek éppen most, amikor problémát jelent a termésbiztonság az állattenyésztés számára, amikor megfelelő mennyiségű és minőségű takarmányt kell előállítani az állatok számára. „Ehhez tudunk növényélettani támogatástechnológiával szolgálni” – ismertette a termék jelentőségét, ami egyébként a körforgásos gazdálkodásba is jól illeszthető, hiszen állati eredetű hulladékok feldolgozásából nyert aminosavas termékeket használnak a növények egészségi állapotának, kondíciójának a javítására. A Terra-Sorb 4 macro radicular ugyanis teljes aminosavszorral rendelkezik, azaz mind a 18 aminosavat tartalmazza szabad, aktív formában. Az aminosavakban lévő szerves nitrogén és kén mellett aminosav-keletizált (azonnal és maradék nélkül felszívódó és hasznosuló) foszfort és káliumot is tartalmaz. Az egyes aminosavak mennyisége és aránya, valamint a termék makroelem-tartalma annak felhasználásához optimalizált: a növények gyökérzetének növekedését és fejlődését segíti, ami emellett a korai fejlődési erélyt növeli.

Tudható róluk az is, hogy nem pusztán terméket és szolgáltatást nyújtanak, hanem a termékeikben lévő mögöttes tudást is át kívánják adni. Olyan növényélettani, -egészségtani, -fejlődéstani és stressz-élettani információkat osztanak meg a gyakorlat, a gazdák számára érthető módon, amik az egyetemeken nem elsajátíthatók, csak publikációkból szerezhetők meg. „Ezért tartjuk elengedhetetlennek a felnőtt-továbbképzést, mi ebben szeretnénk úttörő szerepet vállalni” – hangsúlyozta Szabó István, mégpedig saját szakterületükön, a növényélettanban.

Eszmei értékük van

A hagyományoknak megfelelően az idén is Hódmezővásárhely-mártélyi képzőművész, B. Kovács Emőke készítette a díjakat. Az utóbbi években majdnem kivétel nélkül pásztorfigurákat ábrázoltak ezek, kifejezve a rendezők pásztorkodáshoz, állattenyésztéshez való kötődését.

„Ezek a művészi alkotások nem megvehetők, magától a művésztől sem, eszmei értékük van, és azt tükrözik, hogy a kiállítás ebben is egyedi” – mutatta be a díjakat Antal Gábor, aki az ideai alaknak, a

kanásznak különös jelentőséget tulajdonított. Az afrikai sertéspestis miatt ugyanis Nyugat-Európában, a jelentős állattenyésztési kiállításokon már nem jelenhet meg sertés. Mint mondta, eljőhet az idő, amikor itthon sem lehet bemutatni élő sertést, hiszen egyre bonyolultabb lesz ennek szabályozása. Ezzel együtt üzenetértékűnek nevezte az ábrázolást, ami azt hordozza, hogy az állattenyésztők továbbra is teszik a dolgukat.

Munkájáról B. Kovács Emőke elmondta, az idei, a kanászt formáló nagydíjon őseink sertéspásztorát jelenítette meg. Azért választotta ezt a tematikát, mert az urbanizációval a régi foglalkozások kezdenek feledésbe merülni. A nagydíj plakettje bronzból készült, amit világos márvány posztamenten helyeztek el.

A plakett formátumú bronzból készült kategóriadíj 10 centiméter átmérőjű, témája a nagydíjhoz kötődik.

Tovább növelik a hatékonyságot

A Hód-Mezőgazda Zrt. gazdálkodását ugyanazok a külső körülmények határozzák meg, mint más magyarországi társaságokét. – Sok jót ezekről nem tudok elmondani – válaszolt a gazdálkodásukra és eredményeikre vonatkozó kérdésünkre Antal Gábor vezérigazgató. Mint elmondta, a covid nyomán kialakult gazdasági válságot most a háború által kiváltott tetézi.

Ha mindez nem lenne elég, az év első három hónapjában mindössze 9 milliméter csapadékot kaptak. Kritikusnak nevezte az állattenyésztők helyzetét, hiszen az input-árak növekedésével párhuzamosan nem nőnek olyan mértékben az átdási árak. Különösen nehéz helyzetben vannak a tömegtakarmányt etetők. Az ő esetükben nem az ár a kérdés, hanem a mennyiség: hogy lesz-e egyáltalán elegendő belőle.

„A kérődző állatok tömegtakarmánya mással nem pótolható, nekünk pedig a tömegtakarmány-termő területeink csökkentek jelentősen az elmúlt években” – emlékeztetett a szakember. Ma már integrációban állítatják elő, ami – ahogy Antal Gábor fogalmazott – „nehéz szakma”. Ez a termék ugyanis nem „piackonform”: se nem jegyzik a tőzsdén, se a szabad piacon nem kereskedik senki kukorica-, rozs- vagy olaszperjeszenázzsal. „Nehéz meghatározni az árat, amivel a termelők elégedettek lennének – és amivel mi is elégedettek lehetnénk” – fogalmazott. A tömegtakarmány hiánya nem csak nekik, szinte minden hazai tejtermelőnek gondja, és lassan a tejtermelés számaiban is megmutatkozik. Pedig éppen jó pozícióban lennének, mert az Európai Unióban viszonylag kevés nyers tej van, a keresleti piac pedig fölhaltotta

az árát. A szakember szerint egyelőre ez is marad a trend.

Bár mindössze öt évvel ezelőtt fogtak bele a báránykereskedelembé és -hizlalásba, a Magyarországról exportált bárányok 25 százaléka ma már tőlük származik. Ez évi 80-100 ezer bárányt jelent. „Félrelő pályán van a juhágazat, legalábbis a bárányértékesítés” – osztotta meg a jó hírt Antal Gábor. Az Európai Unióban jelentősen nőtt a bárányfogyasztás, ami főleg a muszlim bevándorlóknak köszönhető. A nyugat-európai piacokon tehát a kereslet növekedése hajtja fölfelé az árakat, Olaszországban pedig régóta jó pozícióban van a magyar bárány.

„Ez a jó ár könnyíti valamennyit az ágazat helyzetén – ugyanis eddig csak vegetáltak a juhtenyésztők. De gondolni kell a jövőre, hiszen a takarmányárak is folyamatosan emelkednek – nekik is” – figyelmeztetett. Ráadásul egyre nagyobb a létjogosultsága az intenzíven hizlalt bárányoknak, aminek húsa teljesen más minőséget képvisel. Az intenzív tartást az is indokolja a szakember szerint, hogy Magyarország zsíros legelőin inkább húsmarhákat tartanak, a juhoknak a kevésbé jók maradtak.

A sertéssel kapcsolatban nem tudott jó hírekről beszámolni, mert nemcsak az afrikai sertéspestis, hanem a covid-járvány is „nagyot ütött” az ágazaton. Mint ismert,

egyes németországi vágóhidak covid miatti átmeneti vágáscsökkentésével, a kínai export megszűnésével az Európai Unióban maradt a felesleg. Mintegy másfél év alatt csökkent az európai állomány olyan szintre, hogy ne nyomja a piacot – akkorra, amikor újra keresletivé vált a piac és emelkedni kezdtek az árak. „Addigra nagyon sokan hagyták abba a sertéstartást; csak a jól működő és hatékony gazdaságok maradnak életben” – hangsúlyozta a vezérigazgató. Előrejelzésre ugyan nem vállalkozott, de abban biztos, hogy ebben az évben mindenképpen magas sertésárakkal találkozhatunk, már csak azért is, mert az abraktakarmány ára is folyamatosan emelkedik. „Már nem jön vissza az a sertésár, ami volt, és tartósan magas marad a hús ára is” – mondta.

Minden nehezítő körülmény ellenére tavaly eredményes évet zárt a Hód-Mezőgazda Zrt. „Átlagos eredménnyel zártunk. A takarmányok tekintetében még jól alakultak az árak, azzal együtt, hogy rengeteg tartalékunkat felemésztettük. Most a hatékonyság további növelésére készülünk, mert ezen van még mit javítani. Bár vannak tartalékaink, de egyre jobban feszülünk ki. Ez azt jelenti, hogy az, ami tavaly még elegendő volt, az idei évben már kevés lesz” – zárta évértékelőjét Antal Gábor.

Egyed Béla (1949-2022)

Súlyos és szomorú veszteség érte a magyar agráriumot. Egyed Béla az ország egyik legelismertebb, mindenki által tisztelt és szeretett állattenyésztője 2022. január 28-án váratlan hirtelenséggel végleg eltávozott családjá, kollégái és barátai köréből, küzdelmes és tiszteletes, sok sikert és örömet tartalmazó szakmai életutat hagyva maga mögött.

Egyed Béla 1949-ben született Hódmezővásárhelyen. A mezőgazdasághoz való kötődést génjeiben hordozta. Parasztcsaládból származott, és gyermekkorától gazdálkodó nagyszülei nevelték, így fel sem merült benne, hogy másféle utat válasszon. A Szabadkivárosi Mezőgazdasági Technikum elvégzése után 1974-ben szerzett agrármérnöki diplomát a gödöllői egyetemen, majd 1981-ben ugyanott szarvasmarha-tenyésztő szakmérnöki oklevelet.

Első munkahelye a Gorzsa Állami Gazdaság volt, mivel ott volt ösztöndíjas, és mivel már egyetemi éve alatt minden nyarat ott töltötte. Három évvel később átkerült a vásárhelyi Rákóczi Termelőszövetkezetbe, szarvasmarhatelepvezető-helyettesnek. 1980-ban elkészült a Hódmezővásárhelyi Állami Tangazdaság korszerű, 1400 férőhelyes tehenészeti telepe, amelynek a vezetésére felkérték. Így a tangazdaság, illetve jogutódja, a Hód-Mezőgazda Zrt. lett a harmadik, egyben utolsó munkahelye.

Irányítása alatt sikert sikerre halmozott a telep. Az állomány tejtermelése rohamosan növekedett, és 1989-ben a tenyésztet laktációs termelése az országban elsőként érte el a 10 ezer literes átlomhatárt. A bikanevelő tehenek száma csakhamar elérte a 100 darabot. A bikanevelő tehenek szemléje országos eseménnyé vált: 30-40 tenyésztő látogatott a vajhái telepre, az ország minden részéből. A mesterséges termékenyítő állomások kapkodtak a vajhái tenyészvikajelöltekért, és jó néhány csúcsbika lett közülük. Megkezdődött az embriológiai program, melynek keretében mintegy 1200 embriót nyertek ki. Az eredmények elismeréseként a vajhái telep két alkalommal is bemutató üzem lehetett a Holstein-fríz Világkonferenciának.

Béla nagyon jól érezte magát Vajháton, munkáját szép és komoly szakmai feladatnak tartotta. Munkatársait nagyon jó érzékkel választotta ki, akik átvették az Ő lelkesedését és munkatempóját. Hagyta és támogatta az új ötletek megvalósítását.

Életében váratlan változást jelentett, hogy 1992 tavaszán kinevezték a tangazdaság vállalati biztosává. Feladatául kapta az állami gazdaság átalakítását részvénytársasággá, amit a tartósan állami tulajdonú körbe jelöltek ki a biológiai alapok - törzstenyészetek, vetőmag-előállítás - megőrzése érdekében és a térségre kisugárzott hatása miatt. A feladat újszerű és ismeretlen volt számára: egy jól működő, jó struktúrával és komoly szakembergárdával rendelkező gazdaságot kellett más formába átalakítani. Sikerült a feladatnak megfelelni, így 1993. január 1-jén már részvénytársasággá alakulva kezdte meg a munkát az egykori tangazdaság.

A kisebb átalakítások, átszervezések és profiltisztítás után is megmaradtak az addigi alaptevékenységek, az Ő feladatköre viszont kibővült: a növénytermesztési, a takarmánygazdálkodási és a vetőmag-előállítási főágazatokat is irányítania kellett. De nyugodtan mondható, hogy lelke mélyén mindig állattenyésztő maradt. Ebben az időben a szarvasmarha ágazat töretlenül fejlődött. Három sertéstelepen öt törzstenyészet működött, jelentős számú tenyészállatot értékesítve. A furioso-north star fajtájú Aranyági Ménes kiérdemelte a fajta főménése címet.

A gazdaság több milliárd forintos fejlesztéseket, épület- és gépberuházásokat hajtott végre, de legalább ilyen fontos volt több kisebb költségű innovációs fejlesztés megvalósítása, sok esetben úttörő szerepet vállalva: minőségbiztosítási rendszer, állategészségügyi mentesítési programok, márkázott hús program, környezetvédelem stb. Mindezzel egyre több szakmai-társadalmi feladatot vállalt: 1994-től a Holstein-fríz Tenyésztők Egyesületének alelnöke, majd 1998-tól 2007-ig az elnöke volt, 1995-től pedig a Csongrád Megyei Agrárkamara alelnöke.

A rendszerváltás után lehetősége nyílt több mezőgazdasági kiállításra ellátogatni, többek között az Amerikai Egyesült Államokban, ahol magával ragadta a kiállítások részt vevő tenyésztők állattenyésztési kultúrája és megjelenése. Hazatérve megosztotta élményeit munkatár-

saival. Ekkor döntötték el kollégáival, hogy Magyarországon is hasonlóan színvonalas rendezvényt szerveznek.

Vezetésével jött létre 1994-ben az első Alföldi Állattenyésztési Napok, amely az ország legjelentősebb állattenyésztési kiállításává vált. Hangsúlyozni kell, hogy a feladatot önként vállalták, nem az akkori állam mint tulajdonos utasítására; csupán szakmaszeretetről és lelkesedésből. Ez olyan komoly feladat maradt, amely az akkori és a mai munkatársakra is összekovácsoló erővel hat. Ennek köszönhetően fejlődik évről évre a kiállítás, és hozzájárult szakmai népszerűségéhez is, amitől a Hód-Mezőgazda Zrt. ismertté vált az országban, sőt, külföldön is. Egyed Bélát az általa vezetett részvénytársaság állattenyésztésben, tejtermelésben és kiállítások szervezésében elért kiemelkedő eredményeit a 73. és a 74. OMÉK Állattenyésztési Ágazati Fődíjjal ismerték el.

A Hód-Mezőgazda Zrt. egykori vezérigazgatóját búcsúztatjuk, akit szinte senki nem szőlította vezérigazgatónak, hanem inkább Bélának, vagy a fiatalabbak Béla bácsinak. Sugárzott róla a közvetlenség, a barátságosság. Beosztottjai bejelentkezés nélkül felkereshették irodájában ügyes-bajos gondjaikkal, és Ő mindenkin önzetlenül segített, hol csak néhány jó szóval, hol szakmai intézkedéssel. Munkatársai soha nem értették félre a közvetlenségét, megjelenése, komoly, nyugodt, megfontolt gondolatai mindenkiből tiszteletet váltottak ki. Örült mások sikereinek, és sokakat segített rendkívüli eredmények elérésében. Mint egy jó szülő: dicsért, lelkesített, támogatott, és csak nagyon ritkán marasztalt el.

Az egész országban rengeteg szakmai és személyes barátja, jó ismerőse volt, amit az is bizonyít, hogy a szomorú gyászír órák alatt bejárta az országot.

Egyed Béla több kitüntetés birtokosa. Megkapta többek között az Állami Gazdaságok Kiváló Dolgozója, a Hódmezővásárhelyi Állami Tangazdaság Kiváló Dolgozója díjat, 1988-ban a MÉM Miniszteri Kitüntetését, 1998-ban a Magyar Köztársasági Érdemrend Kiskeresztjét. 2003-ban Ujhelyi Imre-díjjal tüntették ki, 2006-ban miniszteri dicséretet kapott az Alföldi Állattenyésztési Napok érdekében kifejtett tevékenységéért. A Magyar Szarvasmarha Tenyésztők Szövetsége Csukás Zoltán-díjjal ismerte el több évtizedes szakmai munkáját. A Magyar Állattenyésztők Szövetsége Horn Artúr-díját a XXV. Alföldi Állattenyésztési és Mezőgazda Napokon, 2018. május 11-én vehette át az állattenyésztésért végzett több évtizedes munkájáért. Hetvenedik életévében az Életfa emléklapok bronz fokozata elismerést kapta Nagy István agrárminisztertől a szarvasmarha- és lótenyésztésben, valamint az Alföldi Állattenyésztési Napok létrehozásában és szervezésében ellátott tevékenységéért 2019. augusztus 20. alkalmából. Lakóhelye, Hódmezővásárhely Pro Urbe-díjjal ismerte el több évtizedes szakmai tevékenységét 2021. augusztus 20-án.

Több mint 30 évet élt boldog házasságban második feleségével. Nagy gyermeket neveltek fel, és kilenc unoka tette még boldogabbá mindennapjaikat.

2004-es nyugdíjazásától családi növénytermesztő gazdaságot vezetett, illetve egy száz tehenes szarvasmarhatelepet irányított. Szívesen hódolt hobbjainak. A vadászatot elsősorban a csend, a nyugalom, a természet és a baráti társaság miatt szerette. 1990 óta a lótenyésztés, a lovazás is jelentős szerepet kapott életében. Hamarabb volt lóva, mint a lovagnak istállója, és amikor az is megépült, nagyon ügyelt a környezetére: a virágkertészetben is járatos volt.

Kedves Béla!

Bennünket több mint 40 éve, az első vajhái találkozásunk óta szoros barátság kötött össze, ami soha, semmitől nem ingott meg. Örülök, hogy atyai jó barátomnak tekinthettek és a barátod lehettem.

Nyugodj békében! Soha nem felejtünk!

Fekete Balázs

ARCOK A HÁTTÉRBŐL

Növénytermesztő állatfelvezető

Arcok a háttérből rovatunkban azokat az Alföldi Állattenyésztési és Mezőgazda Napok sikeréért dolgozó kollégáinkat és segítőinket mutatjuk be, akik régóta közreműködnek a kiállítás megvalósításában.

Tóth Zoltánéknál 23 éve nincs húsvét, mert olyankor Zoli már mindig kinn van a Hód-Mezőgazda Zrt. vajhái tejtermelő tehenészetében, hogy a kiállításra, annak is a fő műsorszámára, a show-bírálatok felvezetésére felkészítse munkatársaival a teheneket.

Az idei nagypénteken is kinn találkozunk Vajháton. De este már a növénytermesztő kollégáinak segít be, mert vetni kell. Hogy is van ez?

– Tizenhárom évesen, gyerekekként, az elsők között kezdhettünk felvezetést tanulni Magyarországon, és indultunk el az Ifjú Felvezetők Versenyén. A szüleim és több más családtagom is a Hód-Mezőgazdánál dolgoztak, illetve jelenleg is dolgoznak. Édesapám 41 évig volt itt fejő, édesanyám pedig 26 évet dolgozott borjászként, szintén Vajháton. Itt is laktunk mindig Vajháton, úgyhogy ide köt minden. A feleségem is itt dolgozik fejőként. Mi diákként is élveztük a felvezetést. Az unokatestvéremmel, Szőgi Szilvivel ha indultunk, mindig elsők lettünk a versenyeken, akár Debrecenben, akár Kaposvárott, akár itthon, a Hód-Mezőgazda által rendezett Alföldi Állattenyésztési és Mezőgazda Napokon. Mivel a gépeket is nagyon szerettem, és mert a nagybátyám itt dolgozott a Hód-Mezőgazdánál, rábeszélte, hogy mezőgazdasági gépszerelőnek tanuljak. Ettől függetlenül, az általános iskola hetedik osztályától kezdve minden szünetben és hétvégén vagy kinn voltam a vajhái tehenészetben, vagy a növénytermesztésnél, a gépműhelyben teljesítettem a gyakorlati időmet vagy végeztem nyári munkát. Az iskola után Vajháton kezdtem dolgozni traktorosként. Nagyon szerettem, mert egyrészt közel voltam a szeretett állatokhoz, másrészt pedig gépeket kezeltem, amit szintén nagyon szerettem. Viszont hamar áthívtak a növénytermesztési

ágazathoz, mondván, ott kell erősíteni a csapatot. Persze vonzó volt, hogy ott sokkal komolyabb gépekre kerültem. Azóta minden kiállítás előtt tárgyalást folytatnak a főnökök, hogy minél előbb engedjenek át Vajhátra, hogy tudjak segíteni a tehenek felkészítésében. Akárhány főnököm volt, mind nagyon segített, és a kollégák is mindig. Hiszen tavasszal, amikor a kiállításra készülünk, a növénytermesztési munkák is megkezdődnek, azokban is nagy szükség volna rám.

rajtuk az egyik kezünk, hogy érezzenek minket.

A tehenek felkészítése olyan, mint a gyerekek órarendje. Reggel 6-tól reggel 8-ig etetés, fejés, trágyázás, itatás, aztán jön a mosás és a tréningezés. Egyrészt nagy változás kezdődik akkor, amikor kiválnak a csoportból. Addig szabadon járnak-kelnek, de hirtelen hozzá kell szokniuk a napirendhez: az új helyen való kikötéshez és a személyes tréningekhez, amin megtanulják elfogadni, hogy ember jár

Tóth Zoltán: ahogy kezd tavaszodni, már nagyon várom a kiállítást

Mit csinál egy felvezető? Hogyan visz sikerre egy tehenet?

– Óriási változás az állatok életében, amikor kiválasztásra kerülnek. Fekete Balázsék több körben jutottak el a Holstein-fríz Tenyésztők Egyesülete küllemi bírálójával, Kőrösi Zsolttal a mostani hét tehen és öt üsző kiválasztásához, „aki-keket” felkészítünk. Rengeteg munka van az emberhez szoktatásban: megtanítani őket, hogy bízzanak bennünk, hogy elfogadják azt a lépéstempót, amit meghatározunk. Különböző, ha nem elég türelmes és nem elég következetesen erélyes az ember, akkor elvisznek, elfutnak. Hiába van rajtuk nyakóca, egy 600–700 kilogrammos állattal szemben senkinek nincs esélye. Inkább a bizalmukat kell megszerezni, például hogy ne féljenek, amikor nyírjuk őket. Olyankor is mindig ott van

előttük-mellettük, nem tehen. Megtanulják követni az embert. Az első napokban még több segítség kell: valaki, aki tologatja, lökdösi őket, hogy jöjjenek ki. Aztán jön a sorvezetés, hogy egymás mögött tudjanak vonulni, ahogy a kiállításon kell majd, és megtanulják, hogy elől, középen és hátul is tudjanak vonulni, meg hogy egymás mellett nyugodtan tudjanak sorban állni.

Egy hét, hogy megszokják a kötelet, a felvezetést, a mosást. Utána jön az előnyírási folyamat. Ez is nagy újdonság, megszokni a nyírógép hangját. Sok egyedről csak ekkor derül ki, hogy mennyire csiklandósak. Ügyesen, finoman kell bánni velük nyírás során, hogy meg ne sértsük őket. A nyakukon a lebeny különösen érzékeny. Sok trükk van még a fésülésnél is, a gerincvonal kialakításától kezdve a leg-szebb emelt fejtartás betanításáig.

Azt tartom a legfontosabbnak, hogy mindig türelmesnek kell lenni hozzájuk, mert az állat, a jószág egészsége azon múlik. Simogatással és beszélgetéssel próbáljuk megnyugtatni őket. Akkor is türelemmel fordulunk feléjük, ha el akarnak rángatni vagy másként rakoncátlankodnak.

Egyszer volt csak olyan, egy Mimi nevű tehénnel, hogy nem tudtam elindulni a versenyen, annak ellenére sem, hogy küllemre nagyon ígéretes volt. De nem lehetett betanítani, fel kellett adnunk.

Huszonhárom év után mi ad újdonságot önnek?

– Minden tehén más, de az mindig nagyon jó, hogy a végén már mennyire figyelnek rám, ha a nevükön szólítom őket, s hogy úgy fordulnak, ahogy kérem tőlük. Rengeteget tanultam a régi kollégáktól, és folyamatosan tanulok a többiektől: az itteni és a mezőhegyesi segítőkötől, az utóbbi években pedig már profi olasz nyíróktól is, akik az utolsó, a kiállítás előtti nyírásnál segítenek be a felkészítésbe. A gerincvonal beállítása is nagyon fontos, de a szőkítés, a paták zsírozása, babaolaj és WU2 samponos fürdetés is hozzátartozik a felkészítéshez.

Ahogy látjuk, az esetek 80 százalékában a többi kiállításon is ugyanazokat a bevált szereket használják a felkészítők. Kezdetől fogva szoktatjuk az állatokat a zenéhez. Most csak azért nem szól a magnó, hogy

tudjunk beszélgetni. Szépen megszokják a kiállítási hangulatot, a hangosbemondót és a tömeget, ha sokat foglalkozunk velük.

A 12-es létszám még nem végleges. A kiállítás előtt lesz még egy utolsó válogatás. De, remélhetőleg, a végén is marad 4–5 tehén és 3–4 üsző, amelyek eséllyel indulhatnak a kiállításon. A többi tartaléként várakozik a beugrásra.

Több kollégámmal együtt készítjük fel az állatokat. A telepi munkatársakkal mindannyian egymás keze alá dolgozunk. Tulajdonképpen ez a csapatmunka a siker alapja. Az átlagember nem is hinné, hogy ezen a szinten már az állatoknál is mennyire fontos az etetés, az itatás, hogy a napi háromszori telepi fejéssel át kell őket állítani kétszeri fejésre stb. Tényleg mindent optimálisan kell időzíteni, hogy a kiállítási show-bírálaton a legjobb formájukat hozzák. Természetesen mindannyiunk számára van olyan tehén, amelyik közelebb áll hozzánk, és van olyan állatunk, amit szívesebben vezetünk fel.

Ezt az egészet csak szeretetből lehet csinálni, ez nem anyagi kérdés. Ahogy kezd tavaszodni, ahogy a pavilonokat elkezdik építeni a kiállítási területen, már nagyon várom a kiállítást. Ha nem lehetne csinálni, fájna nekem, talán nem is tudnék többé kijönni a kiállításra.

Tavaly augusztus 26-án szívinfarktusban egy pillanat alatt meghalt a még csak

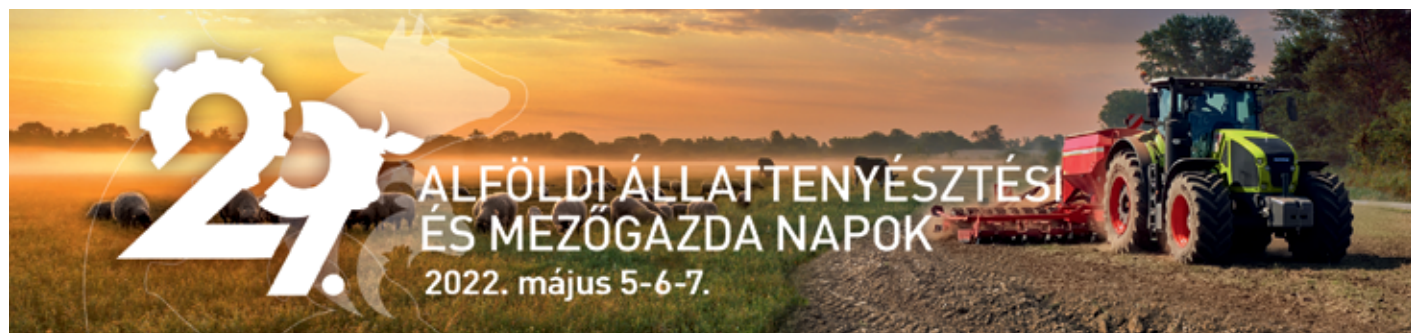
61 éves édesanyám, és tavaly, kivételesen, szeptember végén volt a kiállítás. A felkészítés tartott talpon, amiatt tudtam dolgozni.

Édesapám is nagybeteg. Mi itt sarokszomszédok vagyunk Vajhátan, hogy együtt legyünk, hogy segíteni tudjunk egymásnak. Természetesen a család a legfontosabb, de utána a felvezetés és a növénytermesztés jön. Mindehhez nagyon megértő családtagok kellenek, akik elviselik, hogy a felvezetést is csinálom.

Sose felejttem el, hogy mit mondott 23 évvel ezelőtt az akkori telepvezető, amikor elkezdhattunk itt felvezetést gyakorolni: „Örüljete, hogy bejöhetek a telepre és csinálhatjátok a tehénfelvezetést.” Akkor 13 éves voltam, most 36. De mind a mai napig fontosnak tartom, amit mondott, hogy ő komolyan gondolta, hogy ez megtiszteltetés számunkra, hisz rendkívül értékes tenyészállatokkal dolgozhatunk. Most is az a legszebb az egészben, hogy úgy hozod vissza a tehenet az állományba, hogy teljesen egészséges.

Sajnos a mai világban egyre kevesebb az olyan fiatal, aki képes ilyenre szánni a szabadidejét. Hogy őszinte legyek, 2018 óta nem találunk elkötelezett utánpótlást. Nem tudom, mivel lehetne ösztönözni ma a fiatalokat...

G. M.

Kredit értékű szakmai konferencia – középpontban az állattenyésztéssel A KAP és az állattenyésztés szabályozási kérdései

A konferencia moderátora
Dr. Wagenhoffer Zsombor Ph.D., a MÁSZ ügyvezetője

2022. május 5.

A NEMZETI AGRÁRGAZDASÁGI KAMARA ÁLTAL A
2022. ÉVI KÉPZÉSI KÖTELEZETTSÉG KERETÉBEN
A SZAKTANÁCSADÓK SZÁMÁRA VÁLASZTHATÓ
KREDIT ÉRTÉKŰ AKKREDITÁLT KONFERENCIA!
REGISZTRÁCIÓ A HELYSZÍNEN!

www.allattenyesztesinapok.hu

A KAP és az állattenyésztés
Előadó: Dr. Feldman Zsolt,
az Agrárminisztérium
mezőgazdaságért felelős
államtitkára

**A magyar agrár- és élelmiszer-
termelés kilátásai, kihívásai**
Előadó: Dr. Kapronczai István
agrárszakértő

Az előadásokat követően gyors kérdések és válaszok
Időpont: 2022. május 5-én, csütörtökön délelőtt 11 órától
Helyszín: Alföldi Állattenyésztési és Mezőgazda Napok
6800. Hódmezővásárhely, Aranyág kert 71. Kiállítás terület
Konferencia Pavilon, D szektor, a Központi Irodaház mellett

**Oktatás- és kutatásfejlesztés a
Magyar Agrár- és Élettudományi
Egyetemen a hazai agrárgazdaság
fejlesztésével összhangban**
Előadó: Prof. Dr. Gyuricza Csaba,
a MATE rektora

A független értékítéletet biztosítják

Ahogy eddig minden évben, a nyilvános showbírálatokat az idén is nemzetközileg elismert szakemberek végzik Hódmezővásárhelyen. Az ő jelenlétük a garanciája a független értékítélet kialakításának.

LIMOUSINE: RIKKE BENOIT

Rikke Benoit 37 éves limousine-tenyésztő Franciaország közép-ső részén, Párizstól 300 kilométerre gazdálkodik a férjével.

Családi gazdaságukban állattenyésztéssel és növénytermesztéssel foglalkoznak. Húsmarhaállományuk 200 törzskönyvezett limousine tehénből és szaporulatukból áll. Állattenyésztésük fő bevételi forrása a tenyészállat-értékesítés, amellyel hízalt selejt teheneket és hizlálásra választott borjakat is rendszeresen eladnak. Összesen 300 hektáron gazdálkodik, aminek egy része legelő. A másik részén, a szántón búzát, árpat, napraforgót, kukoricát és repcét termesztenek.

LIMOUSINE: GILLES LEQUEUX

A Francia Limousine-tenyésztők Egyesülete által létrehozott, a tenyészállatok kereskedelmét szervező Interlim vállalat munkatársának, Gilles Lequeux-nek már a szülei is limousine-tenyésztők voltak, és testvére ma is a fajta egyik legsikeresebb francia tenyésztője.

Feladatai közé tartozik tenyészállat-árverések és -értékesítések szervezése, valamint a fajta nemzetközi ismertségének a növelése, a kapcsolatok ápolása a külföldi tenyésztőkkel és tenyésztszervezetekkel. Sok éve részt vesz az állattenyésztési napokon, de idén nem bírónak lesz jelen, hanem ő tartja a limousine fajtabemutatót.

CHAROLAIS: JITKA HATLÁKOVÁ

Jitka Hatlaková 1996 óta foglalkozik charolais-tenyésztéssel a férjével, állományuk 40 tehénből és 20 üszőből áll. Eddig 231 tenyész bikát állítottak elő, közülük öt mesterséges termékenyítőállomásra került. Jitka Hatlaková 2014 óta a 225 tagot számláló cseh Charolais Klub elnöke. A klub tagjai közül 142-en vesznek részt a fajta törzskönyvezésében. A cseh törzskönyvben 7086 tehén szerepel, közülük 6172 fajtatiszta. A Charolais Klubon belül a tenyész bikákat kiválasztó bizottságnak is tagja, rendszeresen részt vesz a válogatásokon. Szintén rendszeresen indulnak férjével kiállításokon is az állataikkal. Többször és több kategóriában is első helyezést értek el velük, három alkalommal pedig fajtagyőztesek lettek. Jitka Hatlaková először jön Magyarországra charolais-bíróként, a nőivarú egyedeket bírálja Hódmezővásárhelyen.

CHAROLAIS: DOMINIQUE LOULERGUE

A hímvár bíróját, Dominique Loulergue Franciaország középső részén tenyészt charolais-t. Száz tehenet tart egy 160 hektáros farmon. Nagypapja az 1960-as években kezdte el a törzskönyvezést a Herd Book Charolais-val. Dominique régóta aktív tagja a Herd Book Charolais-nak, különösen nemzetközi ügyekben. A Vichy-i Charolais-kiállítással kezdte, ahol 20 éves korában a külföldi látogatókért volt felelős. Akkoriban a Fatial Charolais-tenyésztő Egyesület elnöke volt, és számos feladatot ellátott. Jelenleg a Herd Book Charolais és a Charolais International alelnöke. Számos alkalommal bíralt Franciaországban és külföldön egyaránt: Írországon, Spanyolországban, Portugáliában és Olaszországban.

BLONDE: JEAN BLANC

Jean Blanc a blonde d'Aquitaine-tenyésztés ikonja. Nemcsak a fajta hazájában, hanem világszerte ismert és elismert szakember. Végzettségét tekintve agrármérnök. Franciaország délnyugati részén található családi gazdaságuk 50 éve foglalkozik blonde d'Aquitaine tenyészállatok előállításával. A gazdaságot 1994 óta fia, Damien vezeti.

Munkásságukat számos országos első helyezett tenyészállat fémjelzi. Jean Blanc kezdeményezte a központi blonde-teljesítményvizsgáló állomás létrehozását, amelynek 2006-os nyugdíjba vonulásáig igazgatója volt. Ezt követően a fajta legnagyobb francia regionális blonde egyesületét (Blonde Pay d'Oc) vezette, és 2016-ig ő volt a fajta nemzetközi promóciójának országos felelőse. A mai napig aktívan szervezi a kiállításokat és árveréseket. Kínától Marokkón át Peruig kiváló szakmai és baráti kapcsolatot alakított ki a fajta tenyésztőivel, hozzájárulva a blonde d'Aquitaine széles körű elterjedéséhez. Fontos szerepe volt a fajta magyarországi elterjesztésében is, kiváló kapcsolatokat ápol magyar tenyésztőkkel. Mindig szívesen jön Magyarországra, hogy szakmai útmutatással segítse a magyar blonde-tenyésztőket.

JUH: NAGY LÁSZLÓ

A kiállítás juhos bírálóbizottságának egyik tagja *Nagy László* juhtenyésztő, kecsketenyésztő és sajtkészítő.

1956-ban született Sárospatakon, pontosabban az Apróhomok nevű pici településen. 1961-ben édesapját „beterelték” a tsz-be, és ő is ott találta magát a tehenészetben, ő volt a Sárospataki Tsz első fejős gulyása. Bár a sárospataki gimnázium angol szakára járt, az érettségi után mégis az állattenyésztést választotta. Főiskolai tanulmányait Hódmezővásárhelyen végezte 1975–1978 között. Azóta is szívesen jár vissza ide, mert nemcsak iskola és tanulás, hanem élmény is volt neki az a három év – talán annak is köszönhetően, hogy igen jó tanárai voltak. Főiskola után egy évet Sárospatakon töltött, majd elindult szerencsét próbálni. Füzesabonyban dolgozott nyolc évet mint szarvasmarhatelep-vezető, aztán még kettőt Mezőtárkányban, szintén telepvezetőként.

1990-ben tért át rögzősebb útra. Magánvállalkozó lett, és vásárolt 700 juhot, amivel elkezdte a juhászciklust. A kezdés és a folytatás összes nehézségét, bűját-baját végigjárta, de úgy gondolja, érdemes volt. A 2000-es évek elején juh- és kecsketenyésztő lett, és mivel a kecskék tejet is adnak, sajtkészítő is. 2005-ben megkapta „Az év kecsketenyésztője”, 2006-ban „Az év juhtenyésztője” elismerést, de a 2009-ben neki ítél Schandl-díjra a legbüszkébb. A sajtkészítésben is sikeresnek mondhatja magát, hiszen a mai napig is sok helyre szállít, éttermekbe, szőlőudákba is. Sajtkészítőként is számos elismerést kapott, amelyek egyike a „Sajtművész” kitüntető cím.

A mai napig aktívan dolgozik. Kiállításokra kiállítóként és bírálóként is eljár. Nem lesz ez másként Vásárhelyen sem. Nagy megtiszteltetésnek tekinti juh- és kecsketenyésztő kollégái részéről, hogy elfogadják bírálatát, kritikáját, és hogy szívesen veszik tőle a jótanácsokat. Külön öröm, ha még egyet is értenek a véleményével.

BAROMFI: LÁTITS MIKLÓS

Mosonmagyaróváron megkezdett felsőfokú mezőgazdaságtudományi tanulmányait 1992-ben, a Gödöllői Agrártudományi Egyetemen fejezte be. Az állattenyésztés ebben az időszakban általánosan jellemző országos leépülése közepette, az egyetemet követően a Balatoni Halgazdaság Lábod-Petesmalom tógazdaságánál helyezkedett el halászmesterként. Egyéves katonai szolgálatot követően szakmai tevékenységét a Magyar Lúdszövetség és Magyar Kacsaszövetség megüresedő titkári posztján kezdte újra, 1994-ben. E szövetségek az akkor szerveződő (és 1995-ben az elsőként elismert) Baromfi Terméktanács keretében működtek. Akkori munkája jórészt a szövetség információs rendszerének, illetve a termékpályapiacszabályozó intézkedéseinek kialakítása és a működtetésük volt. Ezek közül a hízott libamáj exportkvótájának, valamint a lúd- és kacsatenyészanyag importjának meghatározása voltak a legfontosabbak. Ehhez folyamatos kapcsolatban kellett lennie a szakminisztériummal és a tenyésztési hatósággal, és ezzel egyidejűleg fel kellett vennie a kapcsolatot a baromfiágazat nemzetközi szervezeteivel is.

Az ország Európai Unióhoz való csatlakozása teljesen új támogatási rendszer kialakítását tette szükségessé. A rendszer elfogadtatásához és időszakos jóváhagyásához megalapozott számításokat kellett biztosítani a szakminisztériumnak. A madárinfluenza egyre gyakoribb megjelenése miatt előtérbe került járványvédelmi készség ellenőrzésében 2017-től a Nébih munkatársai, majd a hatósági állatorvosok mellett elsajátította a szükséges ismereteket, amiket a Baromfi Terméktanács 2021-ben indított online telepaudit-rendszerében is hasznosított. A hatóság járványvédelmi intézkedéseinek kártalanítását igen részletes, folyamatosan aktualizált forgalmiérték-adatokkal támasztja alá.

Az Alföldi Állattenyésztési és Mezőgazda Napok keretében rendezett baromfikiállítás bírálatában – meghívásra – a kezdetektől részt vesz, és évről évre kiegészíti ismereteit a többi bíráló észrevételeivel. A rendszeres részvételnek tulajdonítja, hogy több alkalommal őt bízták meg az OMÉK baromfikiállításának teljes megszervezésével.

HOLSTEIN: JAVIER ALVAREZ LASTRA

Javier egy kicsi, mindössze 26 tehénből és szaporulatából álló, főleg legeltetésre alapozott családi gazdaságban nőtt fel. A tenyésztés jelenleg 9200 kilogrammos tejtermelési színvonallal és 84,3 pontos küllemi végpontszámmal rendelkezik.

Pályafutását a tejtermelés-ellenőrzés területén kezdte, majd csatlakozott a cég embriókkal foglalkozó üzletágához. 2013 óta a Panderosa Holstein (Spanyolország egyik legsikeresebb tenyésztete, a Szerk.) farmon a kutatásért felelős csoport vezetője volt. 2004 óta a Spanyol Fiatal Tenyésztők Iskolájának tanáraként dolgozik, amely mellett aktív bírója is a fiatalok számára megrendezésre kerülő felkészítői-felvezetői versenyeknek nemzeti és nemzetközi szinten. A portugál tenyésztőszervezettel való kiváló kapcsolatnak köszönhetően, tudásából nem csak a spanyol, de a portugál fiatal tenyésztők is profitálhatnak. 2006 óta a spanyol, 2013-tól az Európai Bírői Panel tagja. A jövő nemzedékét támogató munka mellett egyik vezetője a spanyol bírői képzésnek is, több alkalommal mint „Mesterbír” vett részt ezeken az eseményeken. 2010 óta a Holstein Európa Bajnokság spanyolországi „Holstein válogatottjának” összeállításáért/felkészítéséért felelős csapat tagja.

Javier a számtalan lokális és regionális kiállításokon történő bírálat mellett felelős volt a 2013-as és 2018-as Spanyol Nemzeti Show eredményeiért is. A 2014-es svédországi Nemzeti show és a 2019-es Angliai Nemzeti Üsző Show mellett több alkalommal is megfordult bíróként Portugália különböző régióiban megrendezett kiállításain.

LÓ: GÖRÖZDI PÉTER

Görözdí Péter református lelkész fiaként született a Felvidéken, vagyis nem kimondottan földművelő családba. Ennek ellenére egész szakmai fejlődését nagyszülei földművelői, állattartói, középparaszti életszemlélete határozta meg.

Iskoláit középszintig magyar nyelven végezte a csallóközi nagymegyeri gimnáziumban, majd a család elköltözése után a bodrogi Királyhelmen. Eredetileg állatorvos szeretett volna lenni, de származása miatt a Kassai Állatorvos-tudományi Egyetem sikeres felvételije ellenére sem felelt meg az akkori kommunista káderpolitikának. Ezért végül a Nyitrai Mezőgazdasági Főiskola állattenyésztési szakára esett a választása, ahol 1986-ban szerzett mérnöki diplomát. Diplomamunkáját az azóta megszűnt, de akkoriban jelentős somorjai angol telivér ménésben végezte. Az angol telivér etológiáját a ménés akkori vezetője, majd később jelentős publicistává váló Duruttya Mihály vezetésével dolgozta fel. Életre szóló barátság lett az együttműködésből. Nem kisebb élmény volt számára a sárvári ménésben töltött 2 hetes magángyakorlat, ahol a ménés akkori vezetője, Skublics Imre szintén nagy hatással volt rá.

Első, nagyon meghatározó munkahelye a Csilizközi Tsz volt. A kor egyik vezető mezőgazdasági nagyüzeme 5000 hektáron gazdálkodott. Huszonnégy évig dolgozott ott, kezdetben a takarmányozásért felelős technikusként, majd szarvasmarha- és baromfispecialistaként, később mint főállattenyésztő. Ezalatt átélte a szocialista mezőgazdasági termelés utolsó éveit, és a politikai változások utáni mezőgazdasági termelés kialakításából is jelentős részt vállalt. Nevéhez fűződik az üzemben kialakított nagyfehér- és lapálynemesítő tenyészetek kialakítása, 360 holstein-fríz üsző importja Hollandiából, majd a fajtatiszta tenyészet továbbvitel, nemesítőtenyészetkénti elismertetése, valamint az állomány 10 ezer literes fejési átlagának az elérése. Az akkori 6 ezer literes szlovákiai átlag mellett ez jelentős eredmény volt.

1995-től 2003-ig a Szlovákiai Sertésenyésztők Szövetségének az alelnöke volt, 1996-tól a Szlovák Mezőgazdasági Mi-

nisztérium lótenyésztést felügyelő bizottságának a tagja, valamint a furioso, a shagya-arab és a nóniusz méneskönyvi felügyelet tagja. 2002-ben alapító tagja volt a Szlovákiai Arabló-tenyésztők Szövetségének, amelynek egyben az elnökévé választották. 2009-ben nemzetközi ISG-bírói vizsgát tett a shagya-arab fajtában. Számos tanulmányt vett részt Hollandiában, Kanadában, az Egyesült Államokban, főleg a szarvasmarhatásra fókuszálva. Tagja és aktív részese volt egy kanadai bikavásárlásnak a szlovákiai INSEMAS inszeminációs állomás számára. Több alkalommal képviselte Szlovákiát Brüsszelben a COPA-COGECA sertéshús szekciójában.

2010-ben jelentős változás állt be életében: az állami Törzstenyésztő Vállalat körzeti irányítója lett, és még abban az évben kinevezték központi igazgatónak, amit 4 éves kihagyással közel 8 éven keresztül igazgatott. Jelentős szerepet játszott az ICAR világszervezet franciaországi és új-zélandi közgyűlésein, továbbá eredményesen képviselte a vállalat érdekeit az ICAR, az INTERBULL, a CECA LAIT, valamint a Bayerische Landensstalt für Landwirtschaft világszervezetekben.

A felsorolt tevékenységek mellett mindig ott voltak életében a lovak: egész szakmai tevékenységét végigkísérték. Téveszbeli működése alatt, kipróbált motešicei és kistapolcsányi törzskancákra alapozva, az évek során a tenyésztésben is helyt álló állománnyá nemesítette a szövetkezet származás nélküli lovait.

A minisztérium megbízásából évtizedek óta felügyeli a kistapolcsányi állami, valamint a notešicei ménest. Sok méncserében közreműködött, főleg Magyarország, Csehország és Szlovákia között. Megszámlálhatatlan nemzetközi kiállításon bíralt shagya-arab, furioso és gidrán fajtát, Szlovákiában, Csehországban, Ausztriában és nem utolsósorban Magyarországon.

Meg kell említeni kiváló személyes kapcsolatait a shagya-arab fajta tenyésztésében a szakma nagyjával: a néhai osztrák Hans Brabenecel és a cseh Ottó Dlabolával, akiknek a hagyatékát igyekszik továbbvinni.

SERTÉS: EICHER JÓZSEF

Eicher József az a szakember, aki elkötelezett munkájával sokat tett és tesz a magyar sertésenyésztésért. A szakma iránti szeretetét a családjából hozta. A Kaposvári Egyetemen szerzett általános állattenyésztő mérnöki diplomát 1987-ben. Ezzel a nagy múltú tamási Béke Szövetkezetben helyezkedett el, ahol tenyésztésvezetői megbízást kapott a magyar nagyfehér hússertés törzstenyésztésben. 1989-ben telepvezető, majd 1991-ben főállattenyésztő lett. Ez utóbbi munkakörben hozzá tartozott még a 600 kocás árutermelő telep, a marha, a juh és a halászati ágazat, valamint a takarmánykeverő üzem, a vágóhíd és a bolthálózat irányítása is.

Szerteágazó tevékenysége ellenére is a sertésenyésztés maradt mindig a szívügye. Jól jelzik ezt 1993 és 2000 között a különböző országos és regionális kiállításokon elnyert díjak. A tamási törzstenyésztet többször szerzett nagydíjat és különböző helyezéseket ért el ebben az időszakban. Az irányításával nemesített tamási magyar nagyfehér fogalomává vált a sertésenyésztők körében, amelyben együtt volt a kiváló anyai tulajdonság a szervezeti szilárdsággal és a nagy élettéljesítménnyel. Az értékesített tenyészállatokon keresztül ez a kiváló genetika nyomot hagyott és most is jelen van a magyar nagyfehér fajtában határainkon belül és a környező országokban is. A tenyésztet jelenleg a Pig-Mix Kft. tulajdonában van, a tamási magyar nagyfehér hússertés tenyész-

SALLAY SÁNDOR, 70 ÉV A LOVAK SZOLGÁLATÁBAN

Sallay Sándor 1938. február 20-án Hódmezővásárhelyen született. Családi körülményei miatt adott volt a lóval való kapcsolata, ősei a XVIII. századtól kezdve kötődtek a lovakhoz. Űk- és dédapja a Vásárhelyi Károlyi uradalom jószágfelügyelői és kocsisgazdái voltak. Tízéves korában a budapesti galopp pályán gróf. Pejacevich János istállójába került tanulónak. 1952-től sikersíven indult Hódmezővásárhelyen.

Az Állattenyésztési Technikum tanulmányai közben 1953-tól a vásárhelyi állami méntelepre járt lovagolni. Részt vett az 1954-es Örkényi Öttusa Világ bajnokságra kiválasztott ménedzésében. Szakmai gyakorlatát a Szeghalmi Töviskesi Állami Gazdaságban töltötte. Ekkoriban sík- és gátversenyeken lovagolt 1600-2400 méteren.

1956-ban Szeghalmon, majd Békéscsabán az országos bajnokság győztese 1600 méteren Csillag nevű magyar félvér lova nyergében. Eredménnyel indult távlovaglásban is 50 kilométeres távon Gyoma és Békés között. 1957-től Budapesten, a Tattersalban, mint hivatásos belovagló volt alkalmazásban a Bábolnai Export istállónál. Oktatói Vitéz Bükkhelyi Gábor, Galkó Ernő, dr. Reznek Jenő, Szerencsi Sándor spanyoliskolás főidomár voltak. Hétvégeken pedig Hazslinszky-Krull Géza tartotta a foglalkozásokat számára idomításból. 1958-ban a Határőrség Kiskunhalasi Lovas Iskolájába vonult be a kötelező hároméves katonai szolgálatra. A lovas iskolában id. Bodó Imre és Bábel József felügyelete alatt lovagolt. 1961-ben került Bábolnára, ahol dr. Antunovics Dániel ménesvezető és Szemerényi Lajos törzstenyésztő mellett volt asszisztens, ivadékvizsgáló, valamint belovagló lovas Babochay Farkas Sándor irányítása alatt.

Később a Jészberényi Méntelepen tenyésztési felügyelőként dolgozott. 1962-től a Kiskunsági Állami Gazdaság törzstenyésztése mellett az Apajpusztai és a Nagykunsági Állami Gazdaság törzstenyésztői is hatáskörébe tartoztak. Ő készítette fel a méntelep ötösfogatát az 1962 és 1964 közötti bécsi fogatbemutatókra, valamint a frankfurti és dortmundi kiállításokra. A bábolnai arab fedező ménéből elsőként általa összeállított koch-ötössel mutatkozott be.

1964 őszén Mezőhegyesre kapott beosztást a Békés és Csongrád Megyei Felügyelőség vezetője mellé. Egyik feladata a fedezett állomások ellenőrzése és ellátásukkal kapcsolatos teendők gondozása volt. A másik, a nyugatnémet Bagusat család tulajdonában lévő Ramzes Junior törzsmén belovaglója és vizsgáztatása. Magyar Imre idomár a díjlovagló feladatok kidolgozásában, Máchánszky Gyula pedig az ugró és terepfeladatok megoldásában segítette.

1966-ban a Lótenyésztési Felügyelőség megszűnt, és az átszervezések korszaka következett. Ő mindenáron a lótenyésztésben és a lovas sportban akart maradni. Bízott az addigi pályája során összegyűjtött tudásában, nyelvismeretében, és számított a Nyugaton élő lovasok segítségére. A várendorfi lovaglótanári vizsga és a német Mezőgazdasági Minisztérium különbözetí vizsgája után 1971-től tagja lett a Hivatásos Lovasok és Hajtók Szakcsoportjának Németországban. A Trakehner Szövetség megbízásából húsz éven át vezette a württembergi Trakehneri Mintaménest nyugdíjazásáig, mint ménesvezető és lovaglótanár.

Az 1990-es évektől részt vesz a hazai Furioso-North Star Lótenyésztő Országos Egyesületben, mint tenyésztési bizottsági tag, később, mint a bizottság elnöke. 2004-ben végleg hazaköltözött Magyarországra, hogy szakértelmével a továbbiakban a hazáját szolgálja. A Seniorok Egyesülete, a Magyar Lovassportokért alapító tagja. Kötelességének érzi, hogy támogassa az Országos Polgárőr Szövetség Lovas Tagozatának munkáját, az OPSZ elnöksége a tagozat elnökségébe választotta.

Sallay Sándor mottója: „Mutassunk példát! Visszaadni a magyar lovaskultúra értékeit az örkényi módszer szerint idomított, őshonos magyar lovakon keresztül. A múlt, a jelen és a jövő kapcsolata legyen tájékozódási pont a lovasok kiképzésében. Értékörzés fejlődéssel és felelősséggel.”

állatok ezen a kiállításon is jól reprezentálják a magyar genetikai kiválóságát. A Béke Szövetkezet privatizációját követő új tulajdonosi hozzáállás miatt 2000-ben váltásra kényszerült, de új munkahelyén is a sertés faj maradt a fő profilja. Munkájában jól kamatoztatta elméleti tudását és gyakorlati tapasztalatait. A szó igazi értelmében vált a Dunavet Zrt. kiváló szaktanácsadóává.

A Magyar Fajtatiszta Sertést Tenyésztők Egyesületének ügyvezető igazgatói munkakörére 2007-ben kapott felkérést, amit örömmel elvállalt, és azóta is kifogástalanul végzi ezt a munkát. Ezzel párhuzamosan a Magyar Sertés-tenyésztők Szövetségének ügyvezetői feladatait is ellátja. Az egyesületi munka irányításán túl szervezi és mozgatja az országos és regionális kiállításokon való megjelenést.

BLONDE: PATRICK SAZY

Patrick Sazy a legnagyobb francia blonde d'aquitane-tenyésztő szervezet elnöke. Harmadik generációs blonde d'aquitane-tenyésztőként 100 hektáron gazdálkodik, aminek nagy része legelő. Hetven tenyészállattal az elmúlt közel 20 esztendőben ő volt az egyik – ha nem a legsikeresebb – blonde d'aquitane-tenyésztő Franciaországban. Magyarországon többször bíralt már, Hódmezővásárhelyen is. Nemzetközi show-bíró, aki Franciaországban és Magyarországon kívül is számos másik európai ország kiállításain bíralt állatokat.

Forgalmazóból gyártó cég

A termékdíjpályázatok legaktívabb szereplője volt az idén 30 éves Alpha-Vet Kft., amelyik a 10 évvel ezelőtti kereskedelmi fókuszát kibővítette és mára gyártó tevékenységet is folytat. Három újdonságuk szerepelt a megmérettetésen, ezek közül kettőt helyezéssel, egyet pedig elismeréssel díjazott a zsűri. *Vranovics Károly*, a cég Agrár- és Biotechnológiai Divíziójának igazgatója lapunknak elmondta, Állattenyésztés – takarmányozás, állategészségügy kategóriában III. helyen végeztek Lactobacillus tartalmú Lakto-Immuno-Vital termékükkel, amely biológiailag savanyítja az emésztőrendszer pH-ját, stimulálja az immunrendszert, gyéríti a szervezet bélflórájának tizedét kitevő patogén baktériumokat, megköti a toxinokat, ezáltal csökkenti a megbetegedést és elhullást, javítja az ellenállóképességet és a takarmányhasznosítást. „Termékfejlesztéseinkkel, az antimikrobiális rezisztencia kockázatának csökkentése érdekében, a prevencióra, a pro- és prebiotikumokra helyezük a hangsúlyt” – utalt az igazgató arra, hogy állatgyógyszereik a lehető legkevesebb antibiotikum felhasználása mellett gyors és kíméletes terápiát biztosítanak a kedvtelésből tartott állatok és a gazdasági haszonállatok számára egyaránt.

Második helyen végeztek a Növénytermesztés – inputanyagok, termesztéstechnológia kategóriában, amiben Humic ALPHA növénykondicionáló termékükkel szerepeltek. Az igazgató tájékoztatása szerint ALPHAPLANT üzletáguk termékei, így a díjazott termék is természetes, környezetkímélő, és szélsőséges időjárási helyzetekben is biztos segítséget nyújt úgy a háztáji, mint a nagyüzemi körülmények közt termesztett növényeknek. „Növénykondicionáló, illetve talajkondicionáló készítményeink mind természetes alapanyagúak, biominősítéssel rendelkeznek” – hangsúlyozta az igazgató, hozzátéve,

hogy ezeket, ahogy az összes többi terméküket saját gyártóüzemeikben állítják elő.

A zsűri elismerő oklevéllel díjazta az Állattenyésztés – agrárinformatika, tartástechnológia és élelmiszeripar kategóriában AlphaTracker című pályázatukat, amivel most indultak először, és *Vranovics Károly* tájékoztatása szerint szintén egy teljesen saját fejlesztésű, hiánypótló termékről van szó. Mint elmondta, az utóbbi 5–10 évben nagyon kevés, a legelő állatok tartásával kapcsolatos technológiai fejlesztés született az ágazatban. Az ő prototípusig eljutott, általuk fejlesztett és gyártott eszköz alkalmas arra, hogy az állatok – egy applikáció segítségével – egyenként legyenek nyomon követhetők. Megfigyelhető vele a mozgásuk, ahogy az is, hányszor keresik fel az itatót. De az is megtudható, hogy melyik típusú növénykultúrát fogyasztják a legszívesebben. „Annak, hogy csak elismerő oklevélig jutottunk, az az oka, hogy még kevés a használatával kapcsolatos referenciánk, de azt gondolom, hogy az AlphaTracker az idei év nagy terméke lesz, ezért jövőre újra pályázunk vele” – mondta az igazgató, hozzátéve, hogy tervezik bendőbólszos, illetve GPS-alapú változatát is, utóbbit azokra a területekre, ahol a mobilhálózatnak nincs lefedettsége.

Az antibiotikum-felhasználás csökkenthető

A termékdíjpályázaton megosztott első díjat kapott a környei Agrifirm Magyarország Zrt. „Vitafibra, a hatékony takarmányadalék az antibiotikum-felhasználás csökkentése, valamint a cink-oxidmentes takarmányozáshoz” című pályamunkájáért. Mint *Tasnádi Attila*, formulázási és sertés termékfejlesztési vezetőtől megtudtuk, a Vitafibra molekuláris rostfrakció, amely agglutinációs mechanizmusa révén és a TLR-receptorok blokkolásával megakadályozza a patogén baktériumok (*Coli* és *Salmonella*) túlszaporodását. Alkalmazásának köszönhetően az állatok jobb egészségi állapotba kerülnek, ami segít a ZnO-mentes felnevelésben és csökkenti az antibiotikum-felhasználást.

Másik hatásmechanizmusa a patogén baktériumoktól származó endotoxinokat megköti TLR-4 receptorok blokkolása, ezáltal nem termelődnek gyulladás okozó citokiniek. Ha pedig nincsenek gyulladások, akkor az állat szervezete hatékonyabban tud termelni, nem köt le plusz energiát a gyulladásra.

A Vitafibrával tehát csökkenthető az antibiotikum- és az egyébként nemsokára betiltásra kerülő cink-oxid terápiás célú adagolása. Környezetvédelmi jelentőségén túl javítja a bél szerkezetét azáltal, hogy egészséges mikroflórát teremt. „Ennek köszönhető, hogy az állat sokkal komolyabb termelési szintet tud elérni a hizlaló fázisokban, aminek az ideje is lerövidül, tehát gazdaságosabb lesz a nevelés” – sorolta a Vitafibra előnyeit a szakember.

Az antibiotikum-felhasználás csökkentése nem pusztán állategészségügyi probléma, érinti az állati termékeket elfogyasztó embert is. „Az MRSA (a meticillinrezisztens *Staphylococcus aureus* baktérium okozta) fertőzés korunk egyik nagy problémája, lassan népbetegséggé válik, sajnos személyes tapasztalatunk is van vele kapcsolatban” – indokolta *Tasnádi Attila* a termék fejlesztésének mértékét. Mint mondta, elsősorban sertéseknek ajánlják, de hatásmechanizmusát tekintve használata kiterjeszthető borjakra és baromfifélékre is.

ÉVTIZEDEK ÓTA AZ ÉLVONALBAN

CLAAS LINER NÉGYROTOROS RENDKÉPZŐK

Tökéletes rendekbe rakott, kiváló minőségű takarmány. Ezt kínálja a CLAAS LINER 4700 TREND, a 29. Alföldi Állattenyésztési és Mezőgazda Napok termékdíj-pályázatának nyertese.

A piacon elérhető egyik legjobb rendképző, mely nagy területteljesítménnyel és átgondolt kialakítással könnyíti meg a gazdálkodók életét. Mert gyakran egy megbízható gépnél többre nincs is szükség.

AXIÁL Cégcsoport

Gépek | Alkatrészek | Szerviz | Pénzügyi szolgáltatások | Gépbérlés
www.axial.hu

CLAAS

Nincs napirenden az élőállatszállítás megszüntetése

A pandémiás időszak után idén ismét a szokott időben, május elején rendezik meg az ország legnagyobb állatmustráját, az Alföldi Állattenyésztési Napokat Hódmezővásárhelyen. Mekkora kihívást jelent az élőállatszállítás a kiállítóknak, és milyen előírások vonatkoznak rá? Erről kérdeztük dr. Wagenhoffer Zsombort, a Magyar Állattenyésztők Szövetségének ügyvezető igazgatóját.

– Az állatok szállítása során egyre több mindenre figyelünk oda, mert a kiállításokra látogató emberek nagyobb része nem szakmabeli, és fontos, hogy ne érezzék, a kiállított állatok bármitől is szenvednének vagy nem éreznék jól magukat a helyükön, a felvezetésen vagy a bemutatók közben. Mivel nagyon kevesen rendelkeznek állattartási, etológiai vagy állattenyésztési ismeretekkel, nemcsak az elhelyezésre, gondozásra, ápolásra, takarmányozásra, felvezetésre kell figyelmet fordítanunk, hanem az is lényeges, hogy el tudjuk magyarázni az érdeklődőknek, melyek az állatok valós igényei, mi jó és mi nem jó a számukra.

A kiállításokra vonatkozó állategészségügyi feltételeket az illetékes megyei kormányhivatal írja ki az aktuális járványügyi helyzethez igazodva. Az afrikai sertéspesztis hazai megjelenése óta például csak arra a kiállításra lehet élősértést szállítani, amelyik nem védőközetben található, és csak olyan telepről, amelyik ASP-vel nem fertőzött területen található. A sertéslepek amúgy is szigorú állategészségügyi feltételek szerint működnek, a kikerülő állatok nem szállíthatók vissza ugyanarra a telepre. A szabadon tartott állatok – tejlő és húsmarhák, kiskérődzők, lovak – esetében a kiállított egyedek karantén után helyezhetők vissza az állományba.

Mennyire akadályozzák az állattenyésztőket a szállításra vonatkozó szabályok, hogy részt vegyenek egy-egy kiállításon az ország távolabbi részében?

– Normál időjárási körülmények között, és amennyiben tudnak inni az állatok a szállítójárművön – erre pedig már régóta van lehetőség – pihentetés nélkül legfeljebb 8 órát lehet szállítani az állatokat, amely gond nélkül betartható. Más kérdés, hogy az élő állatok szállítási költsége jelentős tétel a jelenlegi üzemanyagárak és az egyre speciálisabb járművek miatt.

A tenyésztők számára nagy segítséget jelent, ha az állam – például az OMÉK esetén – vagy a tenyésztőszervezet részben, vagy teljesen átvállalja ezeket a költséget.

Mennyire viseli meg az állatokat egy ilyen több órás közúti szállítás, egy kiállításon való részvétel? Hogyan kell őket felkészíteni erre?

– A hazai kiállításokra való beszállítás – néhány esettől eltekintve – nem távoli országrészekből történik. Az állatszállítás jogszabályi előírásai eleve olyan szigorúak, hogy azokat maradéktalanul betartva, ezek az utazások nem okozhatnak nagy megerőltetést vagy stresszt az állatoknak. Ráadásul a kiállításokra jellemzően nagy értékű tenyészállatokat hoznak a gazdák, amelyekre az átlagnál is sokkal jobban, féltő gondoskodással vigyáznak. Ennek megfelelően választják ki a fuvarozót is.

Készülnek-e az állattartók arra, hogy az EU előbb-utóbb meg fogja szüntetni az élőállat szállítását?

– Minden ellenkező híreszteléssel ellentétben, sem Brüsszelben, sem idehaza nincs napirenden az állatszállítások megszüntetése. Ilyesmit csak a szélsőséges

nézeteket valló aktivisták terjesztenek. Van ugyanakkor egy trend, amit mi is támogatunk, hogy az élőállatok szállítása a lehető legrövidebb idő alatt és a számukra legjobb körülmények között történjen. Fontos vezérelni, hogy csak akkor és csak addig szállítsunk állatot, amikor és ameddig ez indokolt. A kiállítások esetében ez jelenleg is így történik. Hogy mi felel meg az állatoknak, azt objektív vizsgálatokkal, tudományos alapon és nem aktivisták szubjektív véleménye szerint kell meghatározni. Véget kell vetni annak a gyakorlatnak, hogy „ész nélkül” fuvarozzuk a vágóállatokat az országban és az EU-ban. Ellenőrzésekkel kell kiszűrni a szabálytalankodókat, de nem szabad a rossz példák alapján általánosítani.

Előre kellene lépni az EU-n kívüli szállítás szabályozásában, hiszen a tagországok határára kívülre nem vonatkoznak az uniós előírások. A szállítóknak egyre felkészültebbnek, a járműveknek pedig egyre felszereltebbnek kell lenniük. Ide tartozik akár a raktér szabályozható klímája és páratartalma, amiről szenzorok segítségével folyamatos, realtime adatgyűjtés és kamerás megfigyelés történik. Ez drágítja a szállításokat és erősen ösztönöz arra, hogy csökkenjen vagy akár teljesen meg is szűnjön a vágóállatok nagyobb távolságra történő fuvarozása. Az EU Bizottsága vizsgálóbizottságot állított fel a témában 2020 szeptemberében, aminek a jelentését tavaly év végén fogadta el az Európai Parlament. Ebben egyebek mellett arra hívják fel a figyelmet, hogy az állatszállítás jelenlegi szabályozása elavult (több mint 15 éves). El is kezdődött a felülvizsgálata, és várhatóan 2023-ra készülnek el a végleges javaslatok. Ezek között azonban nem szerepel az állatszállítás betiltása, csupán a szállítási idő észszerű rövidítése, a körülmények javítása és az ellenőrzések új alapokra helyezése.

Czifrik Katalin

PROGRAM **2022. május 5.**
CSÜTÖRTÖK

Helyszín	Esemény
9 ⁰⁰	Ünnepélyes megnyitó
9 ⁰⁰	Állati jó játszópark nyitástól zárásig
10 ⁰⁰	Ló tenyészállat bírálat
10 ⁰⁰	Húsmarha tenyészállat bírálat
10 ⁰⁰	Juh és kecske tenyészállat bírálat
10 ³⁰	Holstein-fríz showbírálat
10 ³⁰	Baromfi fajtabemutató
11 ⁰⁰	Ló tenyészállat bírálat
11 ⁰⁰	KAP és az állattenyésztés szabályozási kérdései - konferencia
11 ⁰⁰	Juh- és kecske tejtermékek kóstolója
13 ⁰⁰	Sertés tenyészállat bírálat
13 ³⁰	Báránhús ételek kóstolója
15 ⁰⁰	Hal fajtabemutató
15 ⁰⁰	Solymász bemutató
16 ³⁰	Húsmarha fajták gyűjtéseinek összehívása
17 ³⁰	Bemutató fejés
19 ⁰⁰	Tenyésztői est

Helyszín
"A" szektor
"G" szektor
"F" szektor
"F" szektor
"D" szektor
"A" szektor
"F" szektor
"G" szektor
Konferencia Pavilon "D"
"D" szektor
"C" szektor
"D" szektor
"F" szektor
"G" szektor
"F" szektor
"A" szektor
"G" szektor

PROGRAM **2022. május 6.**
PÉNTEK

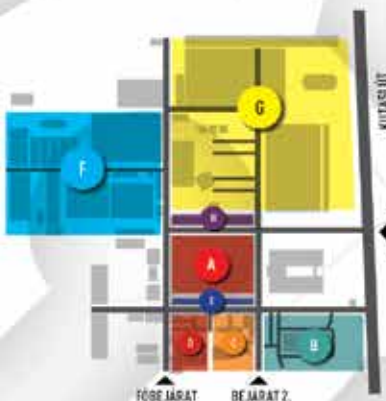
Helyszín	Esemény
9 ⁰⁰	Kiállítás nyitása
9 ⁰⁰	Állati jó játszópark nyitástól zárásig
10 ⁰⁰	Tenyészállat felvezetés, ünnepélyes díjkiosztás
10 ⁰⁰	Fejes Dog Sport kutyás bemutatója
10 ⁰⁰	Díjagrató verseny a Hód-Mezőgazda és az ACTISAF kupáért
11 ⁰⁰	Csikós bemutató és lovastorna
11 ⁰⁰	Harold, a „díjlo”
11 ⁰⁰	Juh- és kecske tejtermékek kóstolója
11 ³⁰	„Pusztai Róka” nomád lovasok
12 ⁰⁰	Magyar vizsla show
12 ⁰⁰	Hal fajtabemutató
12 ⁰⁰	Baromfi fajtabemutató
12 ³⁰	Csikós bemutató és lovastorna
12 ³⁰	Gyermek lovasok ügyességi vetélkedője
13 ⁰⁰	Holstein-fríz felvezetők ügyességi versenye
13 ⁰⁰	Magyar Polo Club lovaspóló bemutatója
13 ³⁰	Húsmarha fajtabemutató
13 ³⁰	Báránhús ételek kóstolója
14 ⁰⁰	Furioso - North Star Fesztivál
14 ⁰⁰	Agrárszakkepző Intézmények II. Országos Gazdászversenye
14 ³⁰	Baromfi fajtabemutató
14 ³⁰	Sertés árverés
15 ⁰⁰	Solymász bemutató
15 ⁰⁰	Magyar vizsla show
16 ⁰⁰	„Pusztai Róka” nomád lovasok
16 ³⁰	Gidrán fajtabemutató
16 ³⁰	Fogathemutató
17 ⁰⁰	Agrárszakkepző Intézmények II. Országos Gazdászverseny eredményhirdetése
17 ³⁰	WIKFIELD kutyaiskola programja
17 ³⁰	Ló parkolás-körmölés bemutató
18 ⁰⁰	Bemutató fejés

Helyszín
"A" szektor
"G" szektor
"A" szektor
"F" szektor
"G" szektor
"F" szektor
"F" szektor
"D" szektor
"F" szektor
"F" szektor
"A" szektor
"F" szektor
"F" szektor
"A" szektor
"F" szektor
"F" szektor
"D" szektor
"A" szektor
"F" szektor
"F" szektor
"A" szektor
"A" szektor
"F" szektor
"A" szektor
"A" szektor

PROGRAM **2022. május 7.**
SZOMBAT

Helyszín	Esemény
9 ⁰⁰	Kiállítás nyitása
9 ⁰⁰	Állati jó játszópark nyitástól zárásig
9 ⁰⁰	Főzőverseny - ételek szabad tűzön
10 ⁰⁰	Tenyészállat felvezetés (szarvasmarha)
10 ⁰⁰	Fejes Dog Sport kutyás bemutatója
10 ⁰⁰	CAN-C fogathajtó verseny I. forduló
10 ³⁰	Tenyészállat felvezetés (lő)
10 ³⁰	XXXVI. Szent György Napi Juhászalkálkozó - megnyitó
11 ⁰⁰	Kanics György bronz portie domborművének avatása
11 ⁰⁰	Juh- és kecske tejtermékek kóstolója
11 ³⁰	Magyar Polo Club lovaspóló bemutatója
12 ⁰⁰	Ilyi Halcsin-tenyésztők XXIV. Országos Felvezető Versenye
12 ⁰⁰	Csikós bemutató
12 ⁰⁰	Harold, a „díjlo”
12 ⁰⁰	Juh és kecske tenyészállat bemutató és értékesítés
12 ⁰⁰	Solymász bemutató
12 ³⁰	„Pusztai Róka” nomád lovasok
13 ⁰⁰	Csikós és lovastorna bemutató
13 ⁰⁰	Húsmarha fajtabemutató
13 ⁰⁰	Tenyészmének bemutatója
13 ⁰⁰	STILL Timbersports bemutató
13 ⁰⁰	Szabadonugró bemutató
13 ³⁰	Magyar vizsla show
13 ³⁰	Magyar kutyafajták bemutatója
13 ³⁰	Báránhús ételek kóstolója
14 ⁰⁰	Furioso - North Star Fesztivál
14 ⁰⁰	Gidrán fajtabemutató
14 ⁰⁰	Főzőverseny eredményhirdetése
14 ⁰⁰	CAN-C fogathajtó verseny II. forduló és összehívás
15 ⁰⁰	Magyar vizsla show
15 ⁰⁰	„Pusztai Róka” nomád lovasok
15 ⁰⁰	Gyermek lovasok ügyességi vetélkedője
15 ³⁰	Baromfi fajtabemutató és árverés
15 ³⁰	Juhnyirás bemutató
16 ⁰⁰	Fogathemutató
16 ⁰⁰	Lovastorna bemutató és Harold a „díjlo”
17 ⁰⁰	Gyalui Kutyás Agility Szabadidősport Klub bemutatója
17 ⁰⁰	WIKFIELD kutyaiskola programja
17 ³⁰	Bemutató fejés

Helyszín
"A" szektor
"G" szektor
Liget
"A" szektor
"F" szektor
"G" szektor
"F" szektor
"D" szektor
"D" szektor
"F" szektor
"A" szektor
"F" szektor
"F" szektor
"D" szektor
"D" szektor
"A" szektor
"F" szektor
"F" szektor
"G" szektor
"G" szektor
"A" szektor
"F" szektor
"F" szektor
"D" szektor
"A" szektor
"F" szektor
"A" szektor
"F" szektor
"A" szektor

ticketportal

Online jegyvásárlás: A Ticketportal honlapján <https://www.ticketportal.hu> és országos jegyiroda hálózatában személyesen is lehetséges. Belépés a mindenkor érvényes, egészségügyi szabályozások betartásával!

Helyszín:

Hód-Mezőgazda Zrt. Kiállítási Centruma
6800. Hódmezővásárhely, Aranyág kert 71.
[Hódmezővásárhely-Békéscsaba felé a 472-es út 195-ös km-jelzésnél]
GPS: 46°26'07.4"N 20°21'37.3"E; 46.435396, 20.360353

A szövetkezés a siker kulcsa

Mi más is lehetne? Természetesen optimista a magyar juh- és kecskeágazat jövőjét illetően Sáfár László, a Magyar Juh- és Kecsketenyésztő Szövetség tenyésztésvezetője. Azonban szerinte csak és kizárólag a tenyésztőkön múlik a siker: ha készek rá, hogy szövetkezzenek, sikeressé válnak. A március 15. alkalmából Ujhelyi Imre-díjjal kitüntetett szakembert pályájáról és az ágazat helyzetéről kérdeztük.

A diploma megszerzése után a GATE Állattenyésztési Tanszékén maradt, és 2 év alatt megszerezte a doktori címet. Hogyan, miként irányult az érdeklődése a juhtenyésztés felé és kik határozták meg a pályáját?

– Harmadéves koromban tudományos diákköri témát kerestem, és Ócsag Imre ajánlotta, hogy foglalkozzam a puli színöröklődésével, ugyanis több váratlan színű utód született a fajtában. Éppen akkor kölcsönöztem ki egy, a kutyák színöröklődésével foglalkozó könyvet, ezért megragadott a téma, és elköteleztem magam a genetika mellett. Bár a diákköri konferencián akkoriban nemigen tudtak mit kezdeni egy kutya témájú dolgozattal, konzulensem beajánlott Mihálka Tibornak, a herceghalmi kutatóintézet juhtenyésztési osztályvezetőjének – aki a gödöllői egyetem külsős oktatója is volt akkoriban –, hogy juhtenyésztésből írjam a diplomamunkámat. Tibor bácsi egyetemista létemre bevont a kutatómunkába, majd végzés után az oktatásba. Halála után Bedő Sándor professzor mellett vettem részt az oktatásban és kutatásban az egyetemen. Egy nívódíjas juhtenyésztési egyetemi jegyzetet is írtunk közösen.

Később, 1983-tól 1991-ig különböző munkahelyeken dolgozott, de mindenhol kapcsolatban maradt a juh törzstenyésztéssel, törzskönyvezéssel. Milyen feladatokat kellett megoldania?

– Mivel az egyetemen nem sikerült oktatói státuszba kerülnöm, Várkonyi József megkeresésére igennel válaszoltam, amivel az akkor alakuló Gödöllői Állattenyésztési Vállalat juhtenyésztési főmérnöke lettem. Négy megye juh törzskönyvezésének irányítását vállaltam vele. Akkoriban már létrehozták a központi számítógépes adatbázist, de nem volt naprakész, így nemigen lehetett hasznát venni. Emiatt lemondtam a közreműködést benne. Ugyanakkor kiértékeltem a területen lévő merinó törzskönyvek adatait az utódok sa-

játteljesítménye alapján, egy Commodore 64 számítógépre írt saját programmal. A további számítógépes fejlesztésre sajnos már nem kaptam lehetőséget. Mivel az állami vállalati törzskönyvezés nem váltotta be a hozzá fűzött reményeket, még a vállalatok csődje előtt továbbléptem. Felajánlottak egy kutatóintézeti állást, de inkább az OMMI Gyapjúlaboratóriumában helyezkedtem el, ahol közreműködtem a korszerű gyapjúfinomság-vizsgálati módszerek honosításában.

A magyar Szabványügyi Hivatal munkatársaként már egy másik területtel, a minőségbiztosítással foglalkozott. Ott került kapcsolatba rendezvényekkel és rendezvények szervezésével. Szerintem kevesen tudják, hogy azóta is Ön szervezi a juhosok megjelenését a hazai kiállító-sokon. Mennyi feladat jár ezzel?

– Korábban szabványok rögzítették az állattenyésztésben a fajtaleírásokat és a törzskönyvbe kerülés feltételeit, ami a tenyésztőszervezetek létrejöttével okafo-

gyottá vált, hiszen a tenyésztési programok tartalmazzák őket. Így a takarmányvizsgálati módszerek, illetve élelmiszeripari termékek szabványainak a készítése lett a feladatom a szabványosításban. A '90-es évek elején még csak a hivatalnak és az Országgyűlési Könyvtárnak járt az EU hivatalos lapja –, ami-ben az elfogadott és honosítandó takarmányvizsgálati módszerek megjelentek –, így megismerhettem és követni tudtam az EU szabályozási rendszerét. Ebben az időben kezdődött a minőségirányítási rendszerek (ISO 9000) tanúsításának, illetve a laboratóriumok akkreditálásának a hazai bevezetése, amiben vezető szerepet játszott a hivatal. Sok más kollégámmal együtt a Brit Szabványügyi Intézet (BSI)

képzett ki minket a tanúsítások elvégzésére, így az elsők között működhettem közre élelmiszeripari cégek minőségirányítási rendszerének a tanúsításában.

A MÉTE Minőségügyi Klubjának keretében több konferencia és más rendezvény, illetve a II. Foodapest termékbírálatának a szervezésében is közreműködtem. A tenyészállat-kiállítások szervezésében kezdettől fogva részt vettem a szövetség-nél. Elsősorban a tenyésztők nevezésének a kezelése, az állatok adatainak a legyűjtése, a bokszebeosztás és a fejtáblák elkészítése, valamint a bírálat megszervezése és összegzése a feladatom. A kiállítások előtti néhány nap jelenti a munka csúcspontját, hiszen egészen az állatok beszállításáig bármi megváltozhat: a kiállítók csoportokat mondanak vissza, az utolsó pillanatig állatokat cserélnek. Saját rendezvényünket, a Szent Mihály-napi Fórumot és Tenyészállat-bemutatót 1994-ben szerveztük meg először Kaposváron. Ez néhány év alatt minden állatfajtára kiterjedő kiállítással

vált, Kaposvári Állattenyésztési Napok néven. Az Alföldi Állattenyésztési Napokon 1996, a debreceni Farmer-Expón 2002 óta veszünk részt.

Jelenlegi munkahelyén, az MJKSZ-nél töltötte a leghosszabb időt, és visszatért a tenyésztésszervezéshez, a törzskönyvezéshez: az ön feladata a tenyésztési programok kidolgozása. Mit kell tudni erről? Milyen fajtákat tartunk és tenyésztünk itthon, illetve mi a trend manapság?

– Egy hároméves kitérő után – ami rendkívül hasznosnak bizonyult későbbi munkám során – örömmel vállaltam az 1991-ben alapított szövetség tenyésztésvezetői állását. Nagyszerű feladat volt egy csapat tagjaként kidolgozni a tenyésztési programot, utána pedig egyre több juh-fajtára, majd kecskefajtára is kiterjeszteni a programunkat. Úgy gondolom, minden meghatározó fajta jelen van tenyésztésünkben, azonban az árutermeléshez céltudatosabban kellene használni őket a különböző keresztezésekben. Erre vonatkozóan több ajánlást közzétettünk, amiket szerintem csak jól működő termelői csoportok keretében lehet megvalósítani. Az egyes fajták létszáma a rájuk való igény szerint alakul. Ha egy fajta divatosá válik, rögtön kialakul a tenyésztői háttere. A kosok és bakok értékesítéséből egyértelművé vált, hogy a juhtenyésztésben a magyar merinó, az ile de france, a német húsmarinó, a berrichon, a suffolk és a BMC a legnépszerűbb fajták.

Milyen jövőt lát a magyar juh- és kecskégazdát előtt?

– Természetesen az a véleményem, hogy van jövőnk. Az EU-ban továbbra is keresettek a juhok és a kecskék termékei (hús, tej, bőr), és mind jó áron értékesíthetők. Azonban az, hogy ezt ki tudjuk használni, a juh- és a kecsketenyésztőkön múlik. Ha készek lesznek rá, hogy szövetkezzenek, hogy termelői csoportokba tömörülve értékesítsenek, és hogy közösen szerezzék be a takarmányt, a gyógyszer stb., akkor nyerésre fognak állni. Ha nem, akkor nem lesz nagy változás. Az a tény, hogy – ellentétben azzal, ahogy a mezőgazdaságban dolgozók átlagéletkora emelkedik – a juhtenyésztésből élők átlagéletkora csökkenőben van – vagyis a gazdaságátadás itt már valószínűleg megtörtént –, reményre ad okot. Remélem, az új generáció hajlamosabb lesz az érdekeit szolgáló gazdálkodási mód megvalósítására!

B.B.E.

A kar életében is nagy esemény

Az átalakítások során mindig megmaradt fő profilja, az állattenyésztés. Ma a Szegedi Tudományegyetem (SZTE) Mezőgazdasági Karaként működik az intézmény, öregbítve a hazai agrár-szakoktatás és agrár-felsőoktatás jó hírét, felkészült, a gyakorlati ismereteknek is birtokában lévő, kiváló agrár-szakembereket adva a magyar mezőgazdaságnak. A kar szakemberei – tanárai, szakoktatói – és diákjai kezdettől fogva kiveszik részüket az ország egyik legnagyobb állattenyésztési seregszemléjén, az évente megrendezett Alföldi Állattenyésztési és Mezőgazda Napok szervezéséből és lebonyolításából.

A kar mai képzési palettája hosszú évek alatt alakult ki. Fejlődése követi a magyar mezőgazdaság igényeit, mindig meg-megújulva, de mindig a hagyományaihoz hűen, stabilan tartva a színvonalat. A kar képzéseiről, képzési struktúrájáról és az állattenyésztési seregszemlében való aktív részvételéről Mikó Edit dékánal és Gráff Myrtil docenssel, az Alföldi Állattenyésztési és Mezőgazda Napok Juhásztalálkozójának szervezőivel beszélgettünk.

A kar képzései jórészt a teljes agrár-vertikumot fellelelik: a növénytermesztés, az állattenyésztés, a kertészet, az agrárgazdálkodás, a vidékfejlesztés és a vadgazdálkodás tudományterületein egyaránt képez hallgatókat.

Alapképzés keretében (BSc) magyar és

angol nyelven lehet mezőgazdasági mérnöki diplomát szerezni, vadgazdamérnöki, vidékfejlesztési agrármérnöki, legújabbban pedig (ez idén szeptemberben indul) agrár- és üzleti digitalizáció szakon lehet diplomát szerezni Hódmezővásárhelyen.

Mesterképzés keretében (MSc) a vidékfejlesztési agrármérnöki szak várja az ambiciózus hallgatókat. Szakirányú továbbképzésként (szakmérnökképzésben) és felsőoktatási szakképzésként (FOSZ) is indít kurzusokat a kar. A szakmérnökképzésen belül fenntartható precíziós kertészeti, agrárlogisztikai, gyógy- és fűszernövény-termesztő és -feldolgozó, hivatásos lótenyésztő, értékecselő, növényvédelmi, precíziós agrárgazdálkodási, vadgazdálkodási igazgatási szakmérnöki szakokat hirdetnek, illetve indítanak, a felsőoktatási →

Mikó Edit dékán és Gráff Myrtil docens a kar képzéséről, és az állattenyésztési napokon vállalt feladataikról tájékoztattak

29. ALFÖLDI ÁLLATTENYÉSZTÉSI ÉS MEZŐGAZDA NAPOK

→ szakképzésben pedig gyógy- és fűszernövények, mezőgazdasági és ménegazda-képzésben lehet képesítést szerezni.

Minden szakterületen és képzési formában nagy figyelmet fordítanak a gyakorlati ismeretek elsajátítására, minden képzési szintet ennek rendelnek alá.

A gyakorlati oktatás elsődleges szintre a tangazdaság és tanüzem (hivatalos nevén SZTE Tangazdaság Kft.), amit *Tóth Ferenc* ügyvezető igazgató mutatott be a helyszínen. Óriási előnye a tangazdaságnak, hogy „egyetlen tömbben” fekszik a régi 47-es út mentén. Ugyanitt található a Hód-Mezőgazda Zrt. központja, valamint az Állattenyésztési és Mezőgazda Napok rendezvényterülete. Tehát a hallgatók szinte mindent egy helyen megtalálhatnak.

Szántóföldi növényeket (napraforgó, búza, kukorica, lucerna) 400 hektáron termesztnek. A baromfitenyésztésben elitállománnyal (génbank) rendelkeznek őshonos magyar kendermagosból és erdélyi kopasznakából. A szintén őshonos magyar merinó juhból szintén 200–220 anyajuhból álló törzstenyészetet tartanak fenn. Ezeken kívül 60 tejelő holstein-fríz tehén és a szaporulatuk, néhány ló, magyar nagyfehér sertésekből álló sertéslepel képezi a tangazdaság állományát.

Külön egységet képez a kísérleti víziszárnyastelep, ahol 240 kacsával folytatnak takarmányozási kísérleteket. Ez utóbbiba a magánszféra tőkével is beszállt. Az UBM Zrt. és a MAKÁ Kft. finanszírozásával korszerűsített telep teljesen automatizált.

A tangazdaság minden félévben 120–130 hallgatót fogad kötelező egyhetes gyakorlat, illetve a 12 hetes, úgynevezett mérnöki gyakorlat keretében, a végzősöket az utolsó félévükben. Sok szakdolgozati témát itt dolgoznak ki, és a tangazdaság egyben az oktatók kutatási helyszíne – amellet, hogy kft. lévén nyereségorientáltan működtetik.

A kar hazai és nemzetközi kapcsolatai igen szerteágazóak. Legtöbbjük a gyakorlati oktatást és a kutatást szolgálja.

A duális képzés és a kooperatív képzés rejtelméről *Hupuczi Júlia*, a képzések koordinátora tájékoztatta tudósítónkat. A központilag szigorúan szabályozott duális képzésre már a felvételi jelentkezéskor jelentkezni kell (bár az első félév elvégzése után is be lehet kapcsolódni). A duális képzés azt jelenti, hogy az alapképzés három és fél éve alatt folyamatosan dolgoznak a hallgatók az általuk választott vállalkozásnál, a gyakorlati képzési idő

Az Alföldi Állattenyésztési és Mezőgazda Napok a kar életében is nagy esemény. Minden évben önálló standdal vesznek részt rajta, ahol az érdeklődők megismerkedhetnek a kar profiljával, képzéseivel és diákéletével. Elsősorban a kar hallgatói dolgoznak a standon, de a Hód-Mezőgazda más helyszíneken is számíthat a diákok munkájára. A kar beiskolázási propagandára szintén felhasználja az országos seregszemlét.

A Mezőgazdasági Kar standja a rendezvényen

A legfőbb szakmai programot, a Juhásztalálkozót a kar és a Magyar Juh- és Kecskenyésztő Szövetség közösen rendezi. A kar részéről Gráff Myrtil a főszervező. Idén május 7-én, az utolsó napon tartják a Juhásztalálkozót. Juhnyírás és gasztronómiai bemutató egyaránt része a találkozó programjának: juh- és kecskehús ételek főzésében mérik össze tudásukat a versenyzők. Diákcsoportok is indulnak a versenyen, idén egy magyar és egy külföldi csapat is megméretteti magát. Óvodásoknak és általános iskolásoknak rajzversenyt hirdettek a Juhásztalálkozó keretében.

A kar oktatói ugyancsak kiveszik a részüket a feladatokból, bár más vonatkozásban: a Hód-Mezőgazda Zrt. által minden évben meghirdetett termékdíjpályázatokra küldött anyagok elbírálásában és más szakmai szatellitrendezvények lebonyolításában vesznek részt.

A baromfibirolátot például *Benk Ákos* docens vezeti, aki 2005 óta vesz részt az intenzív baromfifajok kiállításának megszervezésében. Ugyancsak itt kerül sor a kar neves oktatójának-szakemberének az emlékére alapított díj, a Sófaly Ferenc-vándordíj átadására, amit az őshonos baromfik megőrzésében kimagasló eredményt elérő szakemberek egyikének ítélnék oda minden évben.

A kar oktatói és hallgatói számára egyaránt ünnepi esemény az Állattenyésztési Napok. Hosszú évek óta végzett munkájuk értékének és eredményeinek egyik elismerése, hogy 2022-ben a kar megkapta *B. Kovács Emőke* alkotását, „Az arató” című szobrot, a következő vésettél: „Köszönettel az Alföldi Állattenyésztési és Mezőgazda Napokért végzett önzetlen szakmai munkájáért!”

mintegy háromnegyedét ott töltik. Ezért a munkáért fizetést kapnak, de a hallgatói kedvezményektől nem esnek el miatta. Az intézmény 27 vállalkozással áll kapcsolatban a duális képzés keretében.

A kooperatív képzés a duális képzés „kistestvére”. Erre csak a felsőbb évesek jelentkezhetnek, viszont nemcsak az alapképzés résztvevői, hanem a felsőoktatási szakképzésben részt vevők is. A kooperatív képzés tulajdonképpen többlet gyakorlati lehetőséget jelent az általános tanterv-

hez képest, és a központinál „lazább” kari szabályozás vonatkozik rá.

A kar 275 vállalkozással van kapcsolatban a gyakorlati képzés keretében. Az erős gyakorlati képzésnek, a kiterjedt és jó céges kapcsolatoknak is köszönhető, hogy amelyik hallgatójuk a szakmában kíván elhelyezkedni, az előtt gyakorlatilag nincs akadály: keresik és szívesen fogadják a Hódmezővásárhelyen végzett fiatal szakembereket.

Szekeres Béla

